8885

III

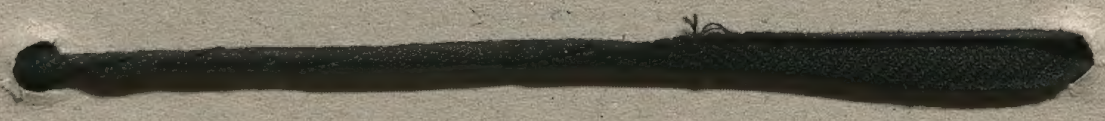

S 843

Myszkowice dnia 12 Aprilis 1845.

Wielmożny Mość Dobrodzieju.

W Mieście tamtejszego oświadczenia się Wmść. na Dobrodzieja, iżdem tak smiałem, Stabość moiey żony opisać, y o zaradzenie najuprzeimnie prosić: —

Pozwolenie sobie zapewne Wmść Dobrodziej iak moia żona przy ostatniey Swey bytności w Myszkowicach w d. 31. Augusta Swoiey anam dni sięcioletniey nigdy nieuchwiany przyiaciołki, opowiadała Słabość swoią, od tego to czasu aż do 5. t. m. bydź od tey wolną, i zupełnie zdrową, dzień od dziś dni, wzięta swoiey początek i nastąpiwszych periodach:

a. Najmłod

a. Naprzód nabiera ciężkości, i nogom, dłoniom, a przytem życie. —

b. Siły upadają, ze łzy łatwo lecą, lub ucha wypadą, a siedząc spokojnie usnąć ią: —

c. wewnątrzni ustroiu ciała drżenia gorące ktòre odbija się gęba, tak iak dymem

d. wdłoniach i u podeszew nog wyprzedza gorąco piata /: piekła :/ —

e przy tey gorączce, twarz zimna i blada.

f. Umysł nie spokojny, a nadewszystko pamięć traci: —

g Brzuch nadęty, a wewnątrz tegoż przeniknienia ;—

h. nayczęściey na przemiany, tak że często chodzi zimna a mało ; lecz nigdy gorąco i blada /: co przy zapalnej słabości, była czerwona i gorąca :/

i. Regularność tak iak w zwyczaynie wypróżnienia, nadto odbywa się. —

k Oddech ciężki: —

l. Ajety z przykrością iak najdłużey. —

t.

t. dodaje do Listy 4. że wszyna iak powstał, to
się zgęszcza i nabiera kolory blado zielonego.
m. Teraz przystępuie do naygłowniejszey roli
która pospolicie iak sama W.M. Pan
Dobrodziejstwo opisowiadata; że, przez pewny
czas, kurzenia się, i zaraz sama woda
powsita się dołem y odchodzita przez 3 dni
i zdrowa zostata, takiey stabości symptoma
mata teraz odbierania się, i ktoś krowa
w stayce złotka krochę żytkiey upuściło
się wody, krowka już daley nie choruie,
Otrzymałem ten list do 15. t.m. nic się
niepodziało. —— tylko że więcey na
nic tępienie
pacierka miała wszystkie co maja krowy
powszedzie, teraz niewiem czy kędy mogła?
Co u dolnosci moiey mogła opisać ta
przestam, a teraz Znaczenie proszę,
przyiąć z którem mam honor pozostać
W.M. Pana Dobrodzieja z prawdziwemosza
poważeniem Sługa
Gawolinski.

vd.

G 857

Wielmożny mnie wielce miły
y kochany Panie!

Dziki y pochwały y wdzięczności y wiar
Rzeczą potrzebną wyjechał do Mariembada
dziki y Tobie panie ze dał pozwól kilkanu
dla poratowania zdrowia swego, — i dziki
moim p.p. Hrabiom i mnie w tym upom
bili i tak kazali na Ich wstydy tu wrot
wyjechać do Zerwolki. ——

Do wiadomości Waszej na tego
brakuje mam tylko nikogo Ilgo towa
rzystwa —— Gramisz to Panie, iżeli za
chcesz pisemnym na dzień wyjechać za
Granice, —— domator, panafiemin, kwako
ij, oddalony od kółka familijnego —
Annibali wspodarzy, Krajowego Hrabie,
mentora, pogrzebiela kochasi. ——

nasz wyjazd nastąpi pierwszych
dni Lipca, za kilka czasu mamy
to gdzie Tobie Panie będziemy spotkać

w Karlsbad

w Indyym domu Jego odwiedzenie ustawanie, — aby Bóg Łaskawiec takie znaleźć by miłosne Jego. tak w chatowanie Zbawiciela, a, by my indyym pociągnieni Boże dziecki zbawienia mogli; — Życzenie Nasze czyste a odwieczne inne nam postanowienie, że na Pogłębienie naszego, to jest dotyczenie Nasze — a tam prosi darowanie mej smiałości która głęboki zmartwiły pewnego serca i pragnie Ciężkie Chrystusowego y Zbawcego imienia Serdecznie wraz z Swemi Siostrami Kochanemi Kłaniam Się

Sługa

Jarmułowicz

Frisow 23/51.
16

Będąc przytomny tey expedycyi zawsze moie nay. zalecam pozdrowienie W.ci Wujowi Dobrodziejowi y przyiaciołom zawsze życzę wszystkiego zdrowia, a Pietrusia zatrzymie wkrótce odesłałem do Lato. ziec dla odwiedzenia Cioci y Siostr — prosze przytym W.ci Wuja Dob. o tak dawne niedomaganie zdrowia, co nas mocno niepokoi o swoim zdrowiu, o nas mocno niepokoi nieznacznie zadney. dotych nas niedomaga. — Polecaiąc się łaskawemu Sercu W.ci Wuja Dobrodz. zostaie przyiaciel y Sługa

Jelkiewicz

1.

Kto schorzałym ręce ma
Drugich boleć nie
Cierpiącemu smutek skraca
Krzyża nasladuje

2.

Kiedy biédakiem lituje się
Z drugimi jammuga
Nim się w szczęściu stanie bronić
Czyni go nie nie zmaga

3.

Gdy nigdy droga stracta
Czas się nam nie data
Gdy w długie — w długie lata!
Ręka w spiorata —

Na zgromadzenie

Towarzyszy

1827

Dnia 16 Grud 1825

Nieborzy Mi Dobr

Jestem bardzo niespokoyna
Zyjąmsie czyli Pan niegnie
waszie na Mnie, Zgłamie
czyli to sobie zle nieskonuy
ze wpierwszem z niem zoba
czeniu oswiadczyłam Mu tyl
ko moie ukontentowanie zes
mnie odwiedzil, Niepoz
prosiłam za uchybienie
powiedziałam muwie atem
co nalazde wspomnienie
zabito wielkie poruszenie
wemnie chociaz Bog iam
nay lepszem swiadkiem
moiey niewinnosci y Nie
wiadomosci wsie zrobiło
przestraszenie Pana Zosta
wiłam sobie do drugiego
z niem zobaczenia dla nabra
nia więcey sił y odwagi na
wet nia

Lecz niemając sposobności
zobaczenia go, zamilczeć
dłużey nie podobna, bo jak
przyiemno jest dobrego
Pana przeprosić za Grzechy
wiadome y niewiadome
przez chęć w Niczemu nie
obrażenia — Tak moie
sprawiedliwienie się Pana
y przeproszenie go za wy
padek nieprzewidziany
y zupełnie mnie niewia
domy, zwłaszcza mi ulgę wpra
wdzie pogrążonemu w smut
ku, bo moie życzenie prze
konywać Pana o Nayuyższym
szacunku y wdzięczności
za jego przychylność y po
moc w uprzyiemnieniu życia
przyimuie Pan nayczulsze po
dziękowanie za jego Starani
nie ku mnie i Zachowuie

nadal w swojej Opiece y
Łasce przestaięc.

W W M Pana Dobrodzieia
zawsze Obowiązana
y Powinna Sługa
Gerstkowiczowa

Wielmożnemu JMCPanu
Bronisławowi
Dobrodziejowi
=wi
w Krako
wie

Dnia 2 Kwiet Kraków
1826

Wyierdzaiąc jutro na Wieś, zażytamy Pana pożegnaniem Listem Dziękuiąc mi za wszystkie Jego grzeczności y Hawanno życi w Moiey Chorobie Umiem ja cenić Jego przychylną dobroć dla Naszego Domu y Zachowuie wdzięczność nietylko za siebie y mojego Syna, ale za tych Co na moie prośbę przyięli wspaniałe swoie y przywrucił do pierwszego Zdrowia, Proszę Pana y Dziękuie nayuprzeymie za powrocone Zdrowie dla Pana życząc aby Nayduższe Lata pożostałes uniem, Abym dla itwierdzenia nadal Zdrowia - potrzebuiesz -

przeciwnie na wieś
dla u życia świeżego
powietrza Amore u u
życia jakich takich żołnierz
Lub kapieli Domowych
proszemy Abyś do Nas
przyjechał, będziesz
miał pare potkań od
dielnych gdy zechcesz
jeszcze przyjemniejszy
Szanowny Jego Mamie
a by Tam Atem mowiła
Ażeby Nasze nayszczersze
chęci wzajemnego
na wieś uznasz za do
godne dla siebie prosze
Nam tego nieodmawiać
bo możesz być pewny że
nietylko żadney Jakiej
czy zrobić Nam to niemo
że y owszem będzie Nam
to bardzo przyjemno gdy
przyjedziesz do Nas y

przeto tak bysmy pe-
łna za uwiadomieniem
Jego Kiedy zechcesz
wrac z tym Memorem Wkładamy
Panu Nasz najprawdziw-
szy Szacunek i powazenie

Gorlicensy

1825

Bonjour. —

Uprassam Stuskawą obiecnicę = Recepta na płukanie ust
w których są bolące krosty. = Conservez mes Vôtre amitié
et soyez persuadé de la mienne. — Wodzicka

A Monsieur
Monsieur le Medecin
Dr Brodowitz

Gdyby nie słabość Papy który od tygodnia nie wychodzi pewnie byśmy wszyscy byli przyjechali — ztąd nie Panna osobiście nasze życzenia najszczersze, i najczulsze. Pomyślemy zrana tego dnia zdrowia w którym piorunów nie wyjmuje, i pozostanie. Wazy jednak nie są zapewne skutkiem pogrzebu zrzucenia. Bardzo Pan pogrzebie Wyszehonowiem nasze odwiedzenie również jak i robotę Mamy, i moją, którą nam mito jest ofiarowanie jako tato szczerbku z którym nam trzeba rozstawać na zawsze

uniżona sługa
Justie Grodzicka.

Pour

Monsieur Brodowicz

Florence le 5 de Mars 1806.

Monsieur Docteur :

Voici vraiment bien excusez la liberté que je prends de m'adresser à vous sans avoir l'honneur de vous connaître ; mais j'ai beaucoup entendu parler de vous d'abord par Mr Malfatti à Vienne et puis par d'autres personnes de Vienne qui vous connaissent, qui sont ici fort le mien et qui m'ont engagé à m'adresser à vous avec confiance. C'est pour vous consulter sur une plaie que j'ai depuis neuf ans sur la tête et que je veux ôter absolument y étant engagée par un Médecin, que quoique très bon et digne de confiance ne peut m'en guérir entièrement sur la raport de cette Maladie qu'il ne connait pas par plaie n'en ayant jamais vu. Cardiaque j'espère Monsieur que vous avez fait de bien heureuses expériences dans cette genre. J'ai été très malade, avant d'avoir la plaie, j'ai été extrêmement malade les premières années qu'elle fut formée et ce n'est que depuis deux années que j'éprouve des mieux dans tout ce qui appartient à la maladie. Les douleurs ne

sont

Je suis à la 2e leçon — à la 3e — mi — mi 2e leçon — 2e chapitre — je vais bien — je suis à la 3e leçon — 2e chapitre — je vais bien — je suis à la 3e leçon — 2e chapitre — je vais bien — je suis à la 3

peu que l'heureux se fallait peut-être que ailleurs
la bilieuse fesait [illegible], fortifia au bras de Bilieux. Et les
peu que les yeux, alors avait été le plaisir ; Et les oreilles
entendaient [illegible] la trouble voix - Regimie -
qu'est-ce qu'il faut faire extérieurement et intérieurement
pour empêcher les accidents qui sont si fréquents après avoir
eu la bilieux - et pour se fortifier contre les recherches
de cette Maladie -

Plusieurs médecins m'ont conseillé d'éloigner de moi
les désagréables objets propres à cette Maladie et j'ai
cru devoir comme forcé - cependant j'y ai ajouté
à cause de la - Chaleur de Bilieux dont j'ai besoin de
me défendre - Sirop - sans avoir pu faire usage
et pourquoi je ne fais usage - dans le courant de l'été
l'année que j'aurais eu la Maladie ! - - - en général
les bains de sueur et de vapeur m'ont toujours beaucoup
soulagé, malgré que mes douleurs soient toujours
peu près au même point - J'oublie de ne dire que
ma constitution est bonne et assez forte - ayant été très
maigre et délicat

dans ma jeunesse j'ai fait beaucoup d'embonpoint mais
sans avoir pris de forces de sorte que je suis malade à gîte
dès depuis 10 à 12 ans ...

Veuillez bien excuser la liberté que je prends de vous
adresser ainsi droit à vous j'espère avoir
l'honneur de votre réponse en vous
saluant à votre retour en Belgique et de vous
demander excuse de votre ...

Je vous supplie de vouloir bien me répondre au plutôt
car je suis très pressé par mon Médecin à la
Haye. Ici on s'ipse malade en attendant après
avoir gardé ma plaque pendant 2 ans entiers, je
crois moi même qu'on a raison de me décider à
l'ôter ... j'attendrai donc votre réponse avec
impatience, espérant de bonne guérison dans
deux mois et je vous prie de vouloir bien pour votre
dernier Médicament j'ai bien joint à vos ordres aussi longtemps
que possible après l'opération ...

Veuillez recevoir Monsieur le Docteur l'expression de
ma haute considération ... Jacques Louis Gustave Verdeau
Ecrivain Négociant Petite Maison Rembert

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Dziś rano chciałem fatygować
Pana Dobrodzieja bo byłem bardzo
niespokojne o mego chłopca, ale go
niezastałem w domu; teraz znowu
idę Panu Doktorowi naprzykrzam o
radę co mamy robić, aby prawie
niestracić pocciwego Męża mego
a Ojca dzieci moich. — Wczoraj
był mój Mąż cały dzień bardzo
zdrów, niemiał żadnej gorączki,
chodził, gazetę czytał, i zdawało
się żadzień będzie lepiej, a wczoraj do,
piero dostał gorączki, mocnego pra,

gbiciu, i nie w nocy spać nie,
mogł, tylko trzeba marcuł, dziś
ciągle gorączka, od 10 może godziny
śpi prawie ciągle, ale znowu nie
bardzo można, ustawnie wiecz rozma-
wa nie nie, gdy się obudzi mówi z
kadzym ale go znowu w próżno zer
bierze. W Wróblewski takie dobry
że dziś już 3 razy był, i jeszcze
nie przyszedł, miał nadzieję, że wczo-
raj tak było dobrze że to będzie
jeszcze dwoje niewygodne, i cukrzy
przestania gorączki, żeby za prze-
cin jeszcze spadł, ale gorączka nie
ustaje, a jak się tak bój tej nocy
jaka ten będzie, żeby się nie bredził.

wierszy rarzywet to bliskiemu co
recepte przystam, dies nie, tylko
brat sawadzywe.

c Vichyby to per Dobrzyniej Tastram jeszcze
nas tez z raz powiedzieć, takiych nieszczęśliwych
byte, a wiem se i W Wróblewskiemu byto
by bardzo miło Jego rad słuchać, czy to
mieme radzego sposobu dodania tych
set Kloryd bookiej, niemowlęcy bielu
Mopel starego wina, bab co poczynego
trabie, per pewiglenie gorączki, same
byte poczta ze mieni pozytania listu,
ale boje się z mamy mieszkania Pana
Dobrzyniej w domu, list zawsze go dojdzie
W oczekiwaniu odpowiedzi jestem z prawi
dziwym poważaniem

Głębokie Pana Dobrodzieja

najniższy sługa

E Wallerowa

to.

J. W. Wielmożny Pan
Brodowicz
Jarmużan Kobryński

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Nieustannie powinieneś ile się smart, wstaw też za Jłmością Dobr. Patrzyć się do mnie, i mniej nie cortet, bez dowcipu mi się z pewnością za zawne obiad jadam w domu o 2 tej, nie, spodziewam się więc Jo. X o tej godzinie, chciałem mu tatwe zamówić, gdyż bo Dobr. za dzień przyjdzie mieszkam a mieszkam ile zechcesz Patrzyć Jłmością Dobr. – Córce mojej lepiej dziś dwo na oczy, po postawieniu wszystkiego a za wszelki moje cortety zamówić mnie nie wie, bo feleronie nie wróciła z kąpieli, mnie się zdaje dziś z powrotem nie mieś, a

Korzystam z tej okazyi Jego obecności
na jutro nie mogę. — Daję zatem
Jmci Panu Hr. tę gwarancyą
i przyjmę zapewnienie uszanowania
i poważania z którym jestem

Jmci Pana Hrabiego
najniższy sługa
Chałubiński

w Poronicie

Jasnie Wielmożny Jmć Pan
Brodowicz
Jwmć Pan Dobrodziej

Arbon 2ie Czerwiec 854

Jaśnie Wielmożny Panie Dobrodziju

Gdy podobno wczoraj dzień na bydź klinike otwarte, dorzucił Jw. Pan Dobrodziej se mnie przedstawić prośbę biednej kobiety miesz, kającej w Gospodarce nowej Kamienicy która, bez chora przeszło jest miesiąc na uptanny, i ból w prawym boku, nazywa się Julianna Kukliańska, jest wdową po Kucharze i ma kilkoro dzieci, a nie ma sposobu utrzymania się.
Raz Jw. Pan przyjść wyrazy

prawdziwego poważania
którym jestem
Jej Wielmożności Pani Dobrzańskiej
najniższy sługa
C. Hallerowa o.

Jaime Wielmoży Gmin Pan

Brodowicz

Gwardian Sobrodzicz

Jaśnie Wielmożny Panie Dolę!

Pragnąc poradzić się Pana Dolę względem syna mego który jest w Greifenberg, a który też teraz zachorował, a nadzieja w Jego dobroci że mi nie zechce odmówić swojej rady, upraszam Jaśnie Pana Dolę, abyś pozwolił bym się zapytała w Jego domu, jeżeli można dziś lub jutro, o godzinie którą zechce naznaczyć. Racz Jaśnie Pan Dolę przyjąć przyjęcia wyrazy uszanowania z którymi jestem

najniższą sługą

E Hellerowa

Jasnie Wielmożny Jmć Pan
Brodowicz
Jmć Pan Ambrodzicz
w interym domu

Wohlgeboren

Zugleich zu gefälligster Hand Doctor!

Ich habe mich Ihrem Andenken zu Ihrer bevorstehenden Güte, als ich Sie mit meinem Besuche für den übermorgen bemerkt. Ich kann Ihnen nicht [illegible] sagen, [illegible] mit meinem innigsten Dank abzustatten, und bitte Sie mit diesem Schreiben die Anzeige meiner herzlichsten Anhänglichkeit zu genehmigen, und [illegible] ich die Ehre Sie auf das zu grüßen, als

Euer Wohlgeboren

ergebenster Diener

Carl Hamm

Potsdam am 1. Xber 822

Hochgeehrter Herr Professor von Brandis!

Ich bitte nachsichtig – Ihnen Ihre – gestern ab
gesandte Arbeit – Ihrer Nachsicht – Herrn Professor, daß ich
meine Mittheilungen – u. auch sonstige Correspond.
Ihnen bis jetzt schuldig bin, daß ich mir für diesmal
nicht Urlaub nehme, jedoch mich überzeugt, daß
mir Zeitung – Tagesblatt – Kreuzer – mein Ab-
=solvo – Silberjubiläum – das alt Papier-
Tau – u. mein Besuch Ihnen von Herzen eingeladen
Universität Wien – das sind – in Ihrer
ein Jahr medizinische Einrichtung – Krankheit
in meine u. Angehörigen – mächte Ihre Aufgabe
Zeitig – Abwechslung – medizinischen
Welt – Ihre Erfahrung und Ihrer Rath –
Mein Kinder meine Mutter – und meine und
Angehörigen Leben – Erfahrung Ihrer Tagen
Jahren – u. Fulda mich für Ihr Gesund-
=heit Ihren Augenblick – Ihnen Ihrer

Wollen Sie gefälligst Ihre Karten
dieser Zeilen gütigst wieder in Ihren
Besitz nehmen und Ihre Zuneigung
so gütig sein, mir zu bleiben
Sie mit allen Versicherungen
ihrer aufrichtigen Freund!

Der Herzog v. Holstein
K. Pr. Gen. Lieut.
Adjutant v. Bubb-Bey.

Potsdam
den 30ten August
1858

Schönen Haus zum
Feldmarschall Landau.

Szanowny Panie Kollego Dobrodzieju!

Zapewne już nie raz myślałeś Panie: „gdzie się podział „Hartman który tak solennie przyrzekał wstąpić od= „wiedzić Go w Krakowie – y zabawić z nami tygodni „aby mu wszystko warto widzenia w Krakowie pokazać“ – a tu ze wstydem się przyznam, że to uprzejmy mayą Pamiętnyczek A. i. mojej żony – a nay więcey Pani Giżyckiey która niemiem ey uprzejmy Wód mineralnych, że jakich Materyi upadła Krytyka na Nerwy lub Morga, że nie mieli spokoyne miesca y nibyto spiesyli do Dzieci a Pani Giżycka także do swego Kazia męża oczym mi się uwierzyć nie chce – lub też uprzejmy na: nie radzą Go Kąpieli brać – tedy brali 15 y wiecki Pe= =pliky – zaraz po mayu wyjedzie we wtorek po Kochanego Pana – a Oni nie widzą zadnego zaraz w następującey Niedzieli – wyjechali do Drezna za nimi – a ja pojechałem dali na Lipsk Erfurt Gotha – Eysenach – Frankfurt n. M. – a stąd do Homburga Baden – Wiesbaden – stąd dali na Mainz – parowcem Statkiem na Koblenz – Ems – w Nassauskim dla widzenia wiadomych Pann Wód mineralnych – potem na powrót do Frankfurta – Giessen – Hessen Kassel – Münden – Hannover – Göttingen; wszędzie na godzinę miesca y dla oglądania Domu ostatni raz gdzie

Się

Syn mój Wry ś. p. Karol Ch. r. Hartman — — —
zdrowi — y wyciągnął! — to samo y moją Miłą Rodzinę —
gdzie po 40 kilka letniey niebytności — nie nie widziałem
y nie kogo z Rodziców nie zastał — oprócz Brata
z Dziećmy y niektórych Krewnych — Które a nie mi a ja
ich nie poznałem — mimo Miłego Smutno — z tamy tylko
obiadem y zpaq dnia Kawiązę — nie znalazłszy naymnieyszey
przyjemności y tych których szukałem — wróciłem przez
Szczakowę Kolową Pocztą — a w Gałka siadłem na
Kolegę Bielskie — przez Lipnik w nocy — a zrana o godzinie ½ do 10tey stanąłem w Brodnie; nie zastawszy
żony y mowiony w Hotelu Pragą „ z kilką dniami
„ pod jechali na Wrocław do Krakowa" — mimo bez
ostrożności pozdrzyłem za niemi, jednak w Wrocławiu
zpotkałem na drugi Dzień na Freyburg do Oberschlesien
und Oldenburg — wróciłem do Wrocławia — na drugi
Dzień na Myslowice do Krakowa d. 16tego Gdzie
gdzie odebrałem od żony mojej List: że tego samego
Dnia wyjechali o godzinie 12ta do Dębicy Lubiąc
= mienicu: jeżeli ja nie będę nay dalej za tego wtorku
„ Spiesznie iedź do Domu" mimo Chęci miełem żle y
Zmartwiony z Krakowa — bez okolicę — osobno — y kochanego
Pana nie będąc widział — pojechałem wprost do Dębicy
a godzina 9ta wyjechałem do Dębicy — gdzie
przyjechałem o ½ do Drogi w nocy — y kochającej mojej żony

w środzie

wiadrym Damie dwach tylko za wyiazdzey się Cyganskich z Hop Wieraxem joi pojmą pojechali. Najętemy Kocie=
=my z Żydem Lwowskim z powozem na Caly dzien - drugi
na Wiesmysl - gdzie moja żona odwiedzała dawną swoją
przyjaciołkę - dopędziłem - joi też Baby wyłajałem
porządnie - że się chociaż nie widzieli z Panem Bamiesz
2-3 dnie w Krakowie - y to ia mogli - odwiedzali - a ja tylko
mogę tyle o Krakowie powiedzieć: że widziałem Kra=
kowem - byłem w Hotelu Drezdenskim - widziałem pawnik
Kosciuszko y pięknego Badynki Bohuskiego y że
Dosc ia y z żalem nie nie widziałem ia warta widze=
nia wtym Staro=zytnym-Polskim Mieście - a nay więcey
Pana Kochanego mi żal, że przez moych Spiących się
Dam do Dnia - mgia niebyło, taką przyiemność
Straciłem y dotąd żałuie Pana, że z Babami między
nie pasuie y nie Panem nie rodze. — o to wy=
macyłem się Kochanemu Panu y po tysiąc razy
Pana przepraszam, że danego Pana odwiedzenia
Pana w Krakowie nie dotrzymałem - y przekonan się
uprzeymy na wieki Opisana. —
Przyiechałem 26/14 Septembra do Domu, zaraz napisa=
=łem do mego Pana Gastona do Kijowa posyłaiąc
mu pismo Pana z wydaniem wiadomości o Klinikach
Medycyny Kijowskiey - y od razu zastałem na tu
wydanie odmianę przez Dyrektora y Profesora
Kliniki - iii y teraz w Domu będąc na Kwiecień

Staviersz

Kwiecień – z robót mi mało nadziei aby Zyskał pozwolenie, jednak polecilem mu aby Kamienie wyprawił obym chciał pozwu mogłbym Panu za Obserwy Jaren – Kilkoletnią wiadomości – y prosiłem nawet mego Syna, jeżeli Zyska pozwolenie aby Kogoś zamawiał y zapłacił – aby Pana Kamienie przysłał nay okazalszy podług rzędzenia Pana wyKreślony wiadomości. —

Bardzo często stoję się Kochany Kollego objektem zapy a Pana nam miło przypomnieniem – y ja od żałowań nie mogę wstrzymać Stanienie Pana w Krakowie, ale postanowiłem sobie Kamienie do prawdy y do skutku wprzyszłych latach od wiosny Galicyjskich wód – między którymi y Lucz się nie daleko Borskich y innych około Krakowa, a wtedy Pan sam sądzi wy nadgrodzę y zabawnie przynajmniej Parę tygodni w Krakowie sam jeden, abym miał przyjemność stanienie Kochanemu Panu Dobrodziejowi. —

Pamiętaj u Was jak mieli Swięty y Nowego Roku – a u nas takie mieli Swięty y pipe się Kamień Kamyo y bliskim życzy najlepszym Nowego Roku – – nie mogę abym Kochanemu Panu nie życzył wszelkich pomyślności y Dziś nayleppszego – od nas Obojga! y polecając się Łaskawemu pamięci Pana Dobrodzieja Kamienia y Kochanemu

D. 30 xbra 1858 R. Tarnów.

Jana Pana Profesora Dobrodzieja
Kochający Sługa Kollega
Dr. J. Hartman

Wal. Galicyi Mary Kwartanty = = nawrotnie pamiętnie – w Miesiącach Tarnów.

I ja zasyłam Wam i Dobrodziejowi moje uszanowanie – istotnie opieczętliśmy się do domu bo bardzo byliśmy otoczeni zadziwieniem do mego zdrowia – wiele mi pomogły wody – bo noga moja w dobrym stanie – nawet oie doświadczam ciężkie reumatyzmu który mnie co zime dokuczał. – Spodziewając się że mąż mój nadjedzie chciałam wraz z nim stanąć Pana moje uszanowanie do Wyjścia tak mnie naglila do wyjazdu że z nim wyjechać musiała. – Polecam się łaskawej pamięci i zostaję z uszanowaniem WW Pana Dobrodzieja najuniższa Sługa Hartmanowa

Meinen hochverehrten Freund!
und Collegen!

Ihr werthes Antwortschreiben auf den meinigen
vom 30ten Xber 1858 – erhielt ich den 7/19 April
1859 – u: Sonach mir Alles in mir Ihrer
Geschäftsallen zu nennen Dienst – so ein mir
die schönen Verbesserungen Ihr die mir meinen Grund
nennen – mir jetzt sehr erst dargelegt –
u: Versicherungen, dass meinem dargebrachten
kleinen Geschenke auf den blauen Weg = die
der Freundschaft übertragen. Die ungu=
=nehmen Augenblicken Ihnen sich mit Ihrer
Zusammenkunft in Verbindung versetzen –
und für mich Unvergesslich. –
Entschuldigen Sie meine Zeilen ist ein Ihr Gastag
Von Ihnen sich Ihrem Herrn Sc: Collega verschiedene
wenig; wo selbst Ihnen Sitzungsort Von der medizinischen
Klinik Visiten abzustatten, allein wo selbst Viele für
sich Viele Zeitverlust – u: Davonangen Ihnen Wünsch
genug – wo nicht in Verstellung bringen. –

Mein Vater

Vollendet

Mein Sohn [illegible] Medizinischen Kurses in Odessa
will ich ihm zum Militär-Dienste Vorbereitung
u: nach 3 jährigem Vollendung entschloss er sich
Medizin zu studieren; nach 5 jährigem Studium
in Kijow u: überstandenen Examen erhielt
er den Grad als praktischer Arzt und nun
sich noch in der praktischen Medizin, Chirurgie
u: Geburtshilfe und Zubilden. Jetzt ist unser
Krakau wo die Hochschulen Ex: Collega u: berühmte
Professor Dr Dietl sich befinden. Darum die
liebe Freundschaft unsern Sohn Ihnen zu em-
pfehlen Rath u: Anmerkung von den Hr: Prof: Dietl
u: andere Professoren nicht! So bin ich die ergebenst
bitte: meinem Sohn Empfehlungsschreiben von
Ihren Lehrern Ex: Professoren-Collegen u: Freunden
in Wien - Prag - Berlin - u: Paris gütigst zu
verschreiben. Ihn und die als unsere Professoren
u: alten guten Manes! Können meinem Sohn
behülflich sein.

Ihre

Im Monat August vorigen Jahres – war ich in Warschau u. besuchte meine Warschauer Collega in Krakau zu begleiten um die Wasserheilanstalten Österreichs – Ungarns kennen zu lernen, daß ich so selten als möglich nun bei so kostbaren Zeiten u. Umständen bei dem mangelnden Zu sammenhang Walchynien Teplitz Zurück konnte – um so mehr, da ich zum Ende Novembers in Warschau fertig werden, daß ich den medizinischen Abhandlungen – Zeitschriften – einiger Aerzte – u. Professoren Canon Lancets, Anleger Lehrbuch Geschichten und Vorlesungen mangelhaft mir das bestandene auf Vorlesungen Monat Marcus in das Reich der mannigfachen Zurückzuziehen. –

Ich bekenne mich jetzt: wenden Sie diesen meine Teplitz – oder zu einem andern Heilquellen Kurort kommen? Wie geht es mit Ihrer und Ihrem Gesundheit? Sind und sind Sie beschäftigt und auf mit dem gebrauchen Trinkbuch

und

Lücke

Lieber in Teplitz – gute – u. wohlbekannten auch einen relativen Gesundheits. –

Dass unsere Herz / welches Sie schon öfters vermisst / so wie uns Madame Fürstin unsere Liebe u. stete Anhänglichkeit versichern! so wie ich uns herzlich grüßen – brüderlich küssen – u. in Gedanken umarmen! – Wiederholend unsere innigsten bitten: beförderlich mit guten Nachrichten unseren Gastag zu würdigen – Wir wo Ihnen Briefe zu beantworten sind / u. ich jetzt für gute Nachricht, dass wir Ihnen die weitere Briefe Adressen[x] u. s. w. in diesen süßen Zeiten nicht belästigen und Sie ganz ruhig zu sein – u. Wohlbefinden mit der innigsten Versicherung u. Freundschaft! Ihr innigst liebender Collega u. ergebenster Diener!

Dr Jos: Hartmann

Prag am 5ten Juni 1862.
Wohlgeborn Gubernement-
Rath & Haly-Bezirksarzt.
Wohnort: Teplitz-Nordböhmen.

Ihr: Hartmann.

x u. s. w. dass wir Ihnen nicht in Krankheiten

A ja przypominam sie tkliwej pamięci szanownego Pana Dobrodzieja i powtarzam prosbe mego Męża względem naszego Syna i zostaje z uszanowaniem

Pani Dobrodziejki
najniższa Sługa
Ludwika Hartmann

1 Kein Wasser mehr da
2 Landwirthschaftliche Geräthschaften
3 Landschaft in Grund
4 Grundriss zu der Stube
5 Stimmung in Sportsbuch wenig
entschieden
6. Stimmung am Bergesch
7. Wiesenweg ob Land – wenig
angeben – schon – Weg!
8. Ländliche Landgüter in Wiesen –
Kein Wagen –
9. Liebhaber in Gemälde schwach –
10 Wand für Familie Lamm –
Gemälde unbedeutend – Gelb –
11

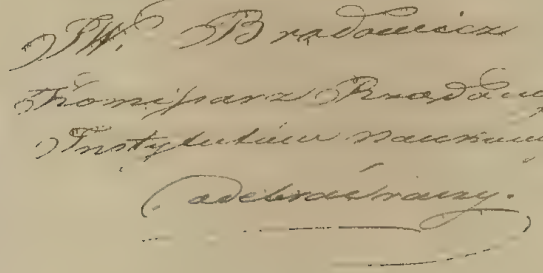

Name Patientin sind gross, so empfindet sie die, wo der Gelenkkopf
nicht mehr richtig, in der Pfanne rotiren kann, d.h. bis die
Bewegung bey dieser Bewegung einen gewissen Grad steht, und dadurch
Schmerz macht, die grossen nicht in Berührung mit ihren Rändern. Der
Arzt fügt diesem schmerzhaften Zustande Dehnung abzugehen, dass
sie ihre linke Seite gegen die vorstehenden Trochanter drückt, wodurch
ein Gegendruck entsteht, wodurch der Kopf in die Pfanne
hineingedrängt wird. Nebst diesem, sollen die Füsse gleich
sind durch Zurückziehen eines wenigen gebogen, und gegen die vertebris
thoracis gegen die, wegen Seite sein, ihre Knie, in Berührung
mit der linken Seite bey gedem Bette seinen Grund hat.

Die Prognose ist nicht die günstigste; denn wenn restitutio in
integrum ist wahrlich Arten Grad, denn da das Laufende Bein steif im
Hüftgelenk geblieben ist, so muss es, wenn man den Gelenkkopf in's acetabulum zurückbringen könnte, doch wenn um ein
Laufendes kürzer bleiben. Am günstigsten ist noch der Umstand;
dass der Gelenkkopf wieder noch ganz sitzen geblieben ist,
dass also bey der Cur gewiss eine gewisse Extension nöthig ist.

Es fragt sich nun: was ist hier zu thun? Wie viel ist von
der Spannung der Muskeln zu nehmen? Vielleicht wird diese
anbieten, das Caput femoris in die Gelenkpfanne zurückzubringen

Es wurde hinzu, daß man mit den gewöhnlichen Vorsicht etwa diesen Dienst, in bestimmten Zeiträumen versehen wurde. Denn so viele glückliche Fälle der Arzt wie im Institute von Jan. Heijne hatten, so sorgfältig ist uns nicht an Gelegenheit, die traurige Gewissheit zu machen, durch übermäßige Extensionen die Ernährung durch Heilt geschwächt, Heilt ganz aufgehoben. Gestattet uns die Familien der Patienten einen so langen Aufenthalt dieser, so gewiss ist es, daß es möglich wäre, uns Herrn der Lage in die Gelenkhöhle günstige einzuführen. Denn unsere Gelenke sind die Acetabulum mit knorpelhaften Producten ausgefüllt, wenn die ursprünglich so ausgedehnt, daß es unmöglich in diesen Falle günstige eingeführt werden kann, wenn der ausgebreitete Druck über diesen ist ausgedehnt und die Fasern ganz ~~reißt~~ ausgedehnt. Es wäre also sehr wünschenswerth, eine lange Zeit zu einem ungewissen Grade zu ausdehnen, und etwas gewaltsames dabei zu vermeiden. Durch meinen Apparat kann man nicht nur einen, als durch Distension des Gelenkbandes das Gelenk zu heilen das Anbalt zu verschaffen. Einige Zeit können wir Heilen, Heilen, und wenn die Alten einen Gelenk gebildet, und dann nicht einige in die Höhe oder Breite gedrängt werden. Zu diesem Zwecke ist die Maschine, welche die Alten bey Tage trägt; und die Gelenkstellen einzurichten. Es können wenn gewisse Heilen, wenn einer bedürfte, daß sie ein Tag und Nacht beschäftigt in Maschinen gespannt wird; allein die Kranken pflegen gewöhnlich nur 8 Wochen lang das bedürfen dieselben,

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] nöthig fand, keinen therapeutischen Cur einzuschlagen. Wünschenswerth wäre mir es gewesen, Ihre Ansichten über [illegible] Verfahren zu hören, und ob Sie [illegible] allgemeinen Gesundheitszustand als auf den topischen Verlauf [illegible] Einfluß ausübten.

Indem Sie mir Ihre Forschungsresultate einzusenden versprechen, so bitte ich gefälligst, mir es nicht übel nehmen zu wollen, wenn ich Ihnen meine Ansichten [illegible] mittheile.

Mit der ausgezeichnetsten Hochachtung habe ich die Ehre mich zu nennen

Ihr

ergebenster

Dr. Haus

Würzburg den 20ten Octob. 823.

gegenwärtig in Wien

Dr. Haus, Docent an der Universität zu Würzburg.

Hochwohlgeborener

Hochgeehrtester Herr Collega!

Ihren Schätzbaren Brief vom 26ten Juli d. J. habe ich mit Dank
Leider Bedauern erhalten, müßte mich aber des Vergnügens, Ihnen selbst zu be-
antworten bis jetzt versagen. Vor einigen Tagen bin ich schon gesonnen
Ihnen mich persönlich zu Ihr. Heyne zu begeben, und mich wegen der jungen Patien-
tin zu Ihnen mit ihm zu besprechen. Allein wir verabredeten uns dennoch nicht,
und so ist der Frau Majorin Adabaschoff in die Umgangenheit Tage nun Tod.
Ich will Ew. Hochwohlgeboren nun den ganzen Stand der Sache mittheilen.
Die Patientin im July mit Dorklet Thee, wenn ich Ihnen Ihn, war in
meinem behandelten Zustand schon schwach, zwar bis zur Normalität ausgedehnt
allein so schwach, daß sie unmöglich damit Stehen, noch viel weniger eine
Maschine Treten gehen konnte. Es war also Zeit die Manipulationen und die —
übermäßige Extension einzustellen. Durch den Gebrauch des Stärkenden Thees
hatte sich das Uebel zwar vermindert, aber allein ohne Maschinen
keine Patientin mit ihnen nicht ihnen gehen. Nun traf aber auch das ein, was
ich von den nachtheiligen Contractions Stand der Muskeln schon im voraus an-
gedeutet, der Fuß zog sich nämlich nach und nach immer mehr entgegen gezogen

Es ist der Gelenkkopf einer Kugel fast über den Rand der Pfanne in einer Richtung steht. Wenn sich derselbe an diesem (vorangestrichenen) günstigen Punkte am Gelenk bilden, so wird die selbe Lage, also man billigen und vernünftigen Hoffen in einem solchen Falle sollen könnte. Es ist also jetzt der Rand der Pfanne, und der neue Sitz meines Dilemma in einer eingetroffen. Nun denke ich, so. Heyne würde mir einen Einfluss Elaborantinnen gemäß consequent handeln, allein ich finde mir gemäß das Zugrundliegende. Meine Meinung ist nun, es scheint nicht, wenn man die Pfanne abermals beginnt, durch Manipulationen und Extension das Glied zu seiner Norma länger wieder zurückzubringen. Meine Meinung war ist der Pfannenrand länger genug gemacht, und jetzt das Resultat gewonnen worden, dass am acetabulum dieselben Punkte zu finden war. Die Schmerzen des Gliedes müssen endlich so übersehen, dass sie vielleicht in ihrem Leben nicht mehr zu haben ist. Sie wurde mir mir nicht zur Fortsetzung der Heynischen Cur gestehen; die Patientin soll nämlich mit äußeren Reizungsmitteln, Einreibungen etc. behandelt worden, dann und die Narbenen Punkten geht nur noch den Grund haben, die günstig gelegensten Gelenkkopf so wie es möglich wiederum zu erhalten. Umsonst scheint es sein Heyne meinen Freunden war, umsonst nennenten ich ihn an ein sehr kostbares Leben (der Sohn des Banquier Bethmann in Frankfurt a/M dem an scrofulösen Knoten der Protestationen der Aerzte sehr lange so behandelt, dann geht man nach 5 Jahren nicht ohne Narben gehen, so scheint es sein Bein, obgleich es sich mir mehr ganz nach oben zurück zu stehen hat.) allein er ist nicht von seiner Meinung abzubringen, ohne dass er in Kurzen

ist, dieselben mit Grunde zu unterstützen, oder die meinige zu widerlegen. Sie Heyne kennt die Kraft der Mechanik sehr wohl, allein die dynamischen Kräfte des Organismus scheint er sich nur noch zu berücksichtigen oder zu kennen. Es ist mir unendlich unangenehm, auch die fraw Majorin ist in einer höchst unangenehmen fatalen Lage. Sie ist die Veranlassung von Hr. Professor Textor, und bis dato soll die fraw Majorin nicht den Geringsten von Heyne kennen lassen.

Es würde mir unendlich lieb, wenn Hr. Professor Textor mir recht bald mit einer Antwort beehren wollten; Textor lassen sie ihn, die meinen unterzeichneten Forderungen zu entsprechen, mit welchen ich schließe

Hr. Professor Textor

Würzburg den 1ten Sept 1821.

ergebenster Diener
Dr. Mayer

12 Sr. Courant
8 Gr.

Dr. Joseph Lambert Brodowicz
Professor an der Universität
zu
Cracau.

WÜRZBURG
3. SEP. 1824

Würzburg den 20ten Juny
1824.

( ) Ich finde mich indem ich gegenwärtiges Schreiben für Ihre Gefälligkeit, Ihr Interesse für mich, und Ihre Sorgfalt um mich zu beweisen, Ihnen zu geben, den Dank, dass so, dass ich schon gütigen Rath nicht selbst kann. Mit ist Ihr Empfehlungsschreiben das Letzte, was ich Ihnen schreiben kann, bestand die Cur. Kurz in folgenden Verrichtungsweise: Durch eine Extensions maschine wurde das linke Bein so weit ausgezogen, dass es manchmal sogar um einige Linien länger war, als wie das rechte. Durch eine gewaltsame Maschine wurde eine der Gelenkkugeln wie die in die Pfanne gebracht, und diese entfernt, durch Manipulationen das Caput femoris in die Pfanne zu bringen. Verständige Aerzte und Wundärzte sagen mir selbst, wenig Zeit der Gelenkkugel an den rechten Platz, allein an einen festen Standpunkt war nicht zu denken; die Pfanne ist schon allen Gewebe ganz und gar verschwunden und so weit man sehen, diesen selben keine Heilung möglich. Dazu kommt noch der jetzige gegenwärtige Zustand, dass die Muskeln durch die lange und starke Extensions Manipulationen, durch die starke Extension und Anstrengung das Glied so verschlafft sind, dass sie schon Monate anhalten, und den Kranken manchmal sogar das Reden mit diesen Leiden unmöglich machen. Durch diese Erschlaffung und Relaxation der Muskeln muss man sehr lange Zeit warten, bevor man mit Sicherheit annehmen; es könnte sonst, wie schon Tag für Tag vorkommt, einen völligen Rückfall oder das unangenehme Gefühl dieses gänzlich zurückbleiben. Und diesen Grund hält ich das Krankenbad von Bocklet, welches nun 14 Tage von gutem Erfolg ist, für unumgänglich nothwendig, welches für mich in den ersten Tagen des Julij bestimmt sind. Zugleich sind mir dieses Bad mit starken die

Lungen entscheiden, ob wir mit der Cur fortfahren dürfen, wenn es für immer unterbleiben soll. Erfolgt das Gleiche seinen geringen Anfälle wieder und bleibt es so unverändert, wie es jetzt ist, so wären diese allerdings ein Zeichen, daß die Cur bisher günstig gewirkt hätte, und daß man von der Fortsetzung derselben das beste zu erwarten wäre. Ist aber der Gegentheil der Fall, (was ich aber glaube) meine das Gleiche geschähe, und gingen sie durch die normalen Contractionskreise der Muskeln wieder nach oben zurück, so haben wir den Beweis von Lähmung, daß die Verbindung des Gehirns und in der Thätigkeit der Muskeln begründet wäre, und daß dann nur eine Heilung bey völliger Kraft der Extremitäten zu hoffen wäre. Der Anfang des Krankheit Falles wird uns die nächsten Aufschlüsse geben können. Ich habe mit Heine darüber zu sprechen, und er theilte gleiche Meinung mit mir. Von dem Arzt von Ew. Excellenz Hochwohlgeboren wünschen wir überdies nicht genau einen Entschluß fassen, ich bitte Sie daher freundlichst, mir Ihre Meinung hierüber mitzutheilen. Der junge Knabe befindet sich übrigens wieder den Umgang der gewöhnlichen seiner Majorin Adabaschessi, die mit unverhältnißmäßiger Geduld und Ausdauer, und mit Aufopferung ihrer eigenen Gesundheit ihm über sich gewonnen Herrschaft erhält, macht recht und gesund. Er wächst außerordentlich stark, und von scrophulösen Leiden ist keine Spur mehr da. —

Ich habe die Ehre mich zu fernerer Hochachtung zu empfehlen

Ew. Excellenz Hochwohlgeboren

gehorsamster Diener

Dr. Haus.

Hochwohlgeboren Herr Professor!

Hochgeehrter Herr Collega!

Da die Frau Majorin Babaschoff mit der Fräulein Hos. Kobilenska in einigen Tagen von hier abreist, so erlaube ich mir die Gelegenheit einigen Zeilen an Ew. Hochwohlgeboren über den Gesundheits-Zustand letzterer Dame zu erstatten. Unsere kleine Patientin hat auch in diesem Sommer das Seebad zu Borkket mit sehr gutem Erfolge gebraucht, und wenigstens so viel Kraft gewonnen, daß sie ohne Stock oder Krücke ziemlich lange und weit gehen kann. Damit wäre also unser Heilzweck einigermassen erreichet, aber keineswegs noch ganz aufgehoben. Ew. Hochwohlgeboren erwarten sich nämlich Heilung, diese ist im günstigsten Falle nach der bisher beim Gebrauche übermässiger Ausdehnung und gewaltsamer Manipulation dargestellt gewesenen, daß sie es gar nicht mehr bewegen, geschweige denn stehen oder gehen konnte. Durch die Bestrebungen und aufgebotene sanftgehaltene Streckungs-Einreibungen dessen ist es jetzt wieder so weit, daß

Patienten, wie gesagt, nun wieder aufstehen und gehen kann. Allein diese Maschine ist ihr doch auch nicht möglich, und selbst die gegenwärtigen Maschinen würde in diesem Augenblicke vielleicht nur Nachtheil für Lorgen haben. Das Caput femoris hat nämlich jetzt eine ziemlich gute Stellung, und es würde nicht zu wünschen, als dass sie sich selbst noch mehr und mehr an dieser Stelle fixirt, und man dadurch dem gewünschten Resultate näher würde. Das Bringen ist in dieser Rücksicht mein unentbehrlicher Helf, dass sie Frl. Josephine regelmässig an Hand der Lag maschine bringen, und sich nur successive davon entwöhnen würde. Jedoch werden die Krankenskala dürfen Tages noch lange stehen bleiben, und nicht eher sagen kann, als die Muskelkraft in dem Grade erwacht, so muss man durch Electricität ihr zu Hülfe kommen. Sind endlich diese Stützen (die Maschine) ganz weg, so werden auch die Muskeln die nun der ganze Apparat das Bringen allein besorgen müssen. Eine Stelle [illegible] [illegible] [illegible]

Ihre Gesundheit im Allgemeinen ist nun wiederherstellig. Ein Fall kommt nur einem Scrophulösen Etabl. Ihre Behandlung geht sehr gut und Carlsbad und ist Christ selbst sehr schnell und kräftig mit, wozu die wiederherstellige Leitung der würdigen Herr Major in Adabaschefft sehr viel beiträgt. — Ich hoffe, daß beyde die lange und beschwerliche Reise glücklich zurücklegen und recht glücklich mitkommen möchten.

Es war mir indessen äußerlich schätzbar mit Ihr. Excellenz hierher correspondirt zu haben, und ich würde es mir zum Glück anrechnen, wenn ich wieder Gelegenheit finden würde, mich einer aufgeweckten und kenntnißvollen Arzte einen litterärischen Dienst zu widmen.

Ich bitte gehorsamst, die Versicherung meiner aufgeschlossenen Hochachtung zu genehmigen, mit der ich die Ehre habe, mich zu nennen

Ihr. Excellenz

Borklet den 25ten July 1825.

ergebenster Diener u. Collega

Schultz

22 Februar 825

Dr. Leopoldinen
Carl Ludwig Bloch
Doctor, Professor
und Inspector des Naturalien-
Cabinets
zu
Berlin.

A 849

29

Wdzięczam się JW Panu
Dobrodziejowi za chęć na
mię Macewiczową obyć bydź
radzącą radzy swojej ojcow-
skiej, gdyby onej potrze-
bującemu, mogłem być
użytecznym niezawodnie.
Oto mnie na wszystko
praktyka obcym się do
JW Pana na ten wszelkowid
czyć, jak powiada, dama
ze swej strony wszystkie
tego niezawodnie się, a je-

dynie

Jaromierz Brudzewski

Wielmożny Mości Dobrodzieju.

Z [illegible] Wielmożnego Pana Dobrodzieja [illegible] Pana Doktora Jakubowskiego na godzinę 12ą a południa Dziś - wigilia [illegible] Ulica Ś. Jana - Jeżeli Pan Dobrodziej inną godzinę raczy oznaczać, proszę o łaskawe zawiadomienie mię abym mógł o tem uprzedzić Pana Jakubowskiego -

Zostaję w najgłębszem uszanowaniu

Wielmożnego Pana Dobrodzieja

Sługa najniższy

Józef Tadeusz Helcel

w Krakowie

Dnia 29go Stycznia

1837

Szanowny Panie Konsyliarzu Dobrodzi

Przyjąwszy w celu zaradzenia się Pana Dobrodzia o zdrowie córeczki mojéj, proszę o łaskawe wskazanie godziny w któréj bym mogła dziś do Pana Dobrodzia przywieść

Oczekując odpowiedzi Pana Dobrodzia zostaję z

głębokiem uszanowaniem

Kraków dnia 6 stycznia 1854

Sługa

Józefowa Helclowa

Berlin 6e Septembr 1794

Wielmożnemu Panu

Brodowiczowi

Kamerdyn. Pana Woiewody

Miejsce

z Landshut dnia 16 Decembr

Nietmoiny Mości

Dobrodzieju!

Pod zamyślą odjazdu moiego z Wiednia
chcę się pożegnać z WMPanem Dobrodziejem byłem u Niego dwa razy, ale
nie miałem szczęścia znaleść Go w domu;
Oddaię ostatnią rękę winszuię chciałbym
tem prożnie WMPanu Dobrodziejowi
obyć krzywdy ale siebie z winnych
gdzie się znaydować będę, przyrzucić
nie mogę. — Bo mogę na to Jego
rezwolenie, i nie wiadomość Jego
winszuię i oczekuię, o tym pismo, ze

strone

iści Wm Pan Dobrodziej Odpisał sobie
esp, na adresie napisał proszę Landshut
List № 522. W tym miesiąc dla
picia pyrmoncu Kilka tygodni zabawić
myśle, później przez Monachium Salzburg
się puszczę. Najpokorniej proszę Wm Pana
Dobr. abyś Odpisując do mnie donieść
raczył co nowego w Literaturze medycz
nej szczególnie zeszło w Wiedniu, bo
nortat, Professorem Klinikii medycznej
i t. d. Jak idzie Klinika nasego Szanow
nego Szeera, i czy ogłosił list
do Hufelanda co miał odjechawszy z Wiednia
obiecał mi pismem —
W Universytecie w Landshut trzeba
mieć do exercycia wszystkie, a które
czyli exercycia idą medycznych —
Miasto ma dosyć 700 a mieszk
kańców 9 tysięcy — Professor Matthy

Matthäer wegsiedzie na Professore Chirurgii i odtąd tytuł do Bonn, i to tym
celu prosił sięm nad o swe uwolnie-
nie Miasto Landshut mieszcze
trzecie mojsa tak wspaniałe wzięcie
i honoratnego dla mnie, wysłało
nemerney Deputacyę do Króla Bawarsk,
prosząc go, aby Matthäer na dal w
swey służbie zatrzymać raczył.
Nie mam tedy będzie odjechać —
do swey stancyi, przez nastę tego
natychmiast i nazwrot nie tego odnie-
se wszystkiemi obey zdawie się, na dzień
gdzie wszystkie wygotowią w operacyach,
ciągi wszystkie i nie wszystkie wszystkich,
isthmum glandulae thyroideae nie z
mierne pewnie bypone, o klórey
ci wspomniałem przeto i mało godzieno takich
dwanaście w nie mierach tak iest Matthäer,
Polecaige się, na pamiątkę tak hanney Jego
pamięci, mam sobie za powinność wszy-
stkich ich istotnie Dwiedzenia dobr: zawsze wy-
nosząc stoga do Herbestki.
wszystkim z najwyższym poważaniem, ostatni
Profes: Lecr, Pan Chrosas: Chirurg wszystkich
wszystkich ostatni.

à monsieur

Brodowicz

Docteur en medecine

à Vienne.

im allgemeinen Krankenhause in der Alstar-Vorstadt.

23. Decembr

z Pizy wtey dn 10 Czerwca.

146

Wielmożny w Chrzeście

Dobrodzieju!

List Wmci Dobrodzieja o mnie z
Lwowa do Landshut pisany odebrałem,
Dziękuję mu iestem za onego wiadomość
ienie, gdyż on dowodzi iż Wmć Pan
swoiey dawnieyszey przyiaźni pamięt=
ny mi iest.

Po trzy miesięcznym nabawieniu się
w Landshut do nomachum znybyłem
się z Sławnym Anatomikiem Sömmeringiem, który mi
iest wprzemyśl do krajowców, gdzie=
kolwiek się do Academicum iest ia
do opisania z Monachium przez
Regnsburg do Wiednia wyiechałem w
środzie i za trzy tam obiadowy=
ch

stwarzę znaydę, - lecz nadzieja, mnie
zawiodła, niemiem albowiem czyli to
w tym roku nastąpi. Konkurs v.
Rossa był bowiem takowe przyszły - spoz
dziewam się iż jako okulista będzie
miał obfitszą praktykę, gdyż nie
wiadomo choroba oczu tak w Bol=
nicy jako też w całych wiosnach.
Z Pisy do Bolonii przybyłem tu zaz=
naiomiłem się z P. Tommasini Profes:
kliniki medycyny w Uniwersytecie bo=
lońskim, zasłużonym obrońcą i rozsze=
rzycielem Systematu Kontrastymula=
cyjnego. Systema takowe jako bardzo
uczone i na samych suppozycyach
oparte, mnie przez się, nawet w
szkole bolońskiej, jako jedynej. Opie=
kowanie się tego ucznia mnie. Z Bolo=
nii przez Florencyę do Pisy zawinąłem
tu poznałem się szczególniey z Profes:
Vacca i Zantynim z których pierwszy
w chirurgii drugi w medycynie prawdzi=
wie honor

Ks. Kaniewskiego towarzyszu mojemu robiąc
[illegible] byt dawno w Calisz, musiał się drogą
odbytą na gorączkę chatarową trzy tygodnie
nie pozwalającą ruszać się mam ich teraz
i w krótce do Biezuna i w Czapole wyjeż-
dzam. Jeżeli się wam podobać będzie
do mnie napisać, proszę mi donieść co nowego
nastąpiło w Pauce indyczanej i chulistycznej
w Wiedniu. [illegible] adresować à Kalisz
poste restante. Profesor Walther wziął
odemnie dissertacyą Hoppe de cura
trichiaseos et distichiasis. i Velle de
organo auditus. Lekam się aby te dysertacye
dla mnie zostały wykupione. Będąc [illegible]
tamtąd kupię i ześlę do mojego do Wiedz-
nia przyjaciela natychmiast. Jedno iest u Schaum-
burga druga u Zinna do nabycia. Wspo-
mnę jeżeli co nowego w chalistyce wyszło proszę
dla mnie zatrzymać. Kopia wszystkie z
nayważniejszych medycznych dzieł. —
Proszę odemnie mych uniżonych uszanowań
P. Beer, Rosas, Hasner i wszystkim
naszym Braciom polakom.
I całuję was wszystkich serdecznie, tym
razem przestaję na życzeniu ich zdrowia
Mam dobre zawsze nieżyczonym
Ludwig Dr Borbowski

Wien 1867

à Monsieur
Monsieur

Brodowicz

Docteur en médecine — Médecin
assistant de la clinique médicale
de l'Université de Vienne

à Vienne. In allgemeinen Krankenhause.

... Do WPana Herkulesa D. M. do Landshut w Bawarji — Wiedeń 21 Feb 858

Wielmożny Panie
Dobrodzieju!

Łaskawy list WPana Dobrodzieja z 7. b. m. [illegible] wiadomością, że czytelnia [illegible] w Landshut [illegible] — [illegible] — [illegible] —

zasługi iego, [illegible] w naukach [illegible] które [illegible]
tym bardziey zasłużył na Jéy uwadze Oświadcza że
Nauczyciel tego rysunku [illegible] i kraju [illegible] na zagranicę
[illegible] — P. Professor Hartmann [illegible] [illegible]
[illegible] — P. Professor Fischer
Rektor Akademii [illegible] — P. Professor Fischer
Rektor Akademii w Prussiach Królewcu za nagrodzony pod
[illegible] — Ofiarę swoią [illegible] [illegible] —
W. M. Pan Dobr wyświadczy P. Prof. Walther — nadesłaną sztukę
charakter iego [illegible] [illegible] przyjmie — [illegible]
[illegible] miejsce nayprzyzwoitsze [illegible] [illegible]
od W. M. Pana Dobr — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Będąc stabym prosić Pana Dobrodzieja,
abyś mi raczył udzielić swoiej rady,
i zechciał ie na chwilkę posłać tygodnia
do mnie.

Z wysokim poważaniem

Jagiełł

d 21/6. 49.

Pośnie Wielmożnemu

Dr. Brodowicz Doctor

Dziękuję Jwtanu za udzielone światłe rady w Tabocińskiey mowy, mam honor zarazem upraszać Jwtana, abyś razami raczył odwiedzić chorą, i nieodmowić dalszey narady z W. Jakubowskim, gdyby tego potrzeba zachodziła.

Z wyszkim poważaniem

D. 23. 1. 51.

Zgulski

Wien 23 Sept 857
i. d. Stadt Haus
Pan
Wielmożnemu
Brodowiczowi
Profesorowi i Doktorowi Med
Wiedeń

Czyliby Jl. Pan nie był łaskaw
przysłać dzisiay do chorey Żony mo-
iey – i o którey godzinie ? – a ieżeli
by można około 9tey zrana.

Z uszanowaniem

P. Cajetan

29/1. 61.

Panie Wielmożnemu

Brodowicz

Profesorowi i

ilmorneme

Xavier

i Dr Med

Jeżeli Jwtan wychodzić będzie,
radzę wstąpić do Żony mojej,
i przekonać się o teraźniejszym
stanie iey choroby.

Z wyrazami poważania

d. 5/2. 51.

Z. v. s.

Jaime W
Bro
Professor

Wielmożny Panie

Dobrodzieju

Wyznać muszę, iż namniej się wstydu ile razy przypomnę, że się tyle miesięcy pomimo z Łaskawą ojczyzną ubiegłe, a żadnej ani jednej kilkoro, którąbym Wielmożnemu Panu i Dobrodziejowi za swoje łaski i życzliwość omnie powinność, mej pokornie nie oświadczył; Sądzę mnie hodlny mieć upiększałość, uważać mnie Wielmożny Pan może za niewdzięcznika, równego innym, którzy dopóty się swym Dobrodziejom łaszą, dopóki ich łask potrzebują. Ale niechuj mnie Wielmożny Pan Dobrodziej tak surowo sądzi, iż po raz kilka braliśmy pióro aby mu choć kilka wyrazów wdzięczności nadesłać: ale obawa obrażenia go moją śmiałością i zabrania onemu piórem drogiego dla krainy ontodrzewy i lubczyku czasu, hamowała mi go położyć i w milczeniu porastać. Drugą przyczyną opóźnienia we mnie mej powinności była tęsknota po tej krainie, w której żyłem i nauki pobierałem, w której zostawiłem moich najdroższych przyjaciół, moich i rodziców żywot, zarazem wszystko co miłym tu życie najdroższem czyni i lubym bytem. Nagle przeszedłszy z życia zawarzyskiego zupełnie tak wielkiej doznawałem tęsknoty iż życie nawet

i tało

tak mnie, nieuczonemu; niechciałem przeto odmawiać tych rad, które
jedna tylko praca tego, ale ich zapoić nie potrafię. Zadzwoń człowiek
powoli do wszystkiego przywyknąć może? Jak jest, iż na prawdę przy-
wykam do mey samotności, nigdy jednakże o moich Dobrodziejach
zapomnieć nie potrafię. — Każdy krok, każda chwila przypomina mi
Tego, któremu mą naukę i dobre winienem rady, od którego nieraz
zony tyle dobrodziejstw i prawdziwie Ojcowskiey dorobiłem opieki,
któremu ani zawdzięczyć ani nawet pomyśleć o zawdzięczeniu
Jego o koło mnie i mego przyjaciela troskliwo, niemogę nic wię-
cey przez siebie samego, niczem wstanie. Zarzucę tylko mogę
Miłościwego Pana Dobrodzieia, iż do wdzięcznego umieniu sercu
przed Jego Osobą nikt nieśmie, a Stworzeń Przedwie-
czny, do którego wołaię, składzę się zasyłam modły za moich
Dobrodzieiów, odwdzięczy się stokrotnie Jego dobre dla nas
chęci.

Niechaę długey trudzę Miłościwego Pana Dobrodzieia mem pismem
kończąc, polecaniem się Jego łaskawey pamięci i prośbą, a ieżeli mieniesz
odmawiać uczniowi swoiemu rad, na których, będąc postawiony na

samemu sobie z upełnie mu zbywa, a ia dosmierci odrzuszonym zostanę. Zgoła hołd nayglębszego uszanowania zostaię Wielmożnego Pana, Dobrodzieia

nayniższym

w Sokołowce 9 13go Lutego 1886. n.s.

Sługa

S. Starock.

Historia Morbi

Bartholomeus Puchała juvenis Bamorum, natus
e villa Brzeziniki in Reipublicæ Cracoviensis vita,
structuræ corporis robustæ, variolas artificiales ab-
solvit, earum optima fruebatur valetudine usque
ad annum ætatis sui: quo vene illa
causa sibi nota, conspexit tumorem sub oculo
dextro in regione ossis zygomatici, magnitudinis
fisi, mobilem, nullamque ei incommoditatem cau-
santem, qui paulatim sed semper increscebat;
ante triennium autem capitis in conspectum ve-
nerunt; suaque sponte; sine ullo influxu ad
istum tumoris, evanuerunt. Tumor ille conti-
nuo crescens et immani magnitudine ovum gallina-
cum minorem æquans, ægroque deformationem
et alias iam incommoda afferens, cogit illum
ad querendum auxilium medicum; hac ex causa

Cracoviam

Cracoviam petit, et hic observanti sequentia offert:

Tumorem sat magnum, basi latiori partim in palpebra inferiori, partim in tela cellulosa, ossi zygomatico superposita herente, apice vero magis arctiori et in oculum abductum convivente, instructum, temperatura animali non maiorem, in apice molliorem, et quasi fluctuantem, cutem tenuissima pellucida fere, vasisque sanguineis intertexta tectum, in basi vero magis solidiorem minime tamen durum, mobilem, pondere suo palpebram inferiorem praecipue in angulo externo inversionem causantem, rudiorem etiam contractionem facile et sine dolore ferentem. Externum juvenis ille omni ex parte varios nullas lesiones nec in functionibus nec in partibus corporis nobis abtulit.

Tumore hoc, pro tumore cystico declarato, et in solis fere ferramentis auxilium agnoscente, ad roganti curationis manualis adventiente, die 20 augusti 1823 anno a Clarissimo Josepho de Brodowitz professore publico Clinices Medicae, in Ipsius

domo

tomo, expuratio peracta est; qui facta incisione
obliqua, tumorem integrum a textu cellulari
omnibus suis cum integumentis separavit, eumque
intactis partibus subjacentibus extraxit. Quo facto
et marginibus integumentorum valde extenuatis
abscisis, et depurato vulnere a sanguine, illud
quod vulnus simplex tritio carpito et emplastro
simplici conglutinante deligavimus; hac mente,
ut per primam intentionem consanari posset.
Quod etiam intra paucos dies, nec minima quidem
suppuratione oborta, optimo cum effectu factum
est, et aeger cum pulcherrima, vix conspicua cica-
trice domum dimissus. ——

Conscripta ab amanuensi Linii mihi et chiro. mihi
mensa an impressa [illegible] morte excepta a discipulo
Josepho Jerochi Anno 1823 Mense Augusto, qui
dicunt sub operatione sane mihi affuerint

Dijevojčica sa lepim dugim nosem.

Ryszard Józef Jurowski
Rok 1924.

Jasnie Wielmożny Panie Dobrodzieju!

Wczoray mój Furman zachorował na Gorączkę, którey rodzaiu W. Doktor Bobrzyński iedyne oznaczyć nie może — gdy nie mam Miejsca teraźnieyszego go w Domu — udaie się z prośbą do Jwmościa Dobrodzieja — czyli by Go w Klinice niebyło oprzanionego łoża i czyliby Pan Dobrodziey tegoż do Kliniki przyjąć niedozwolił —

Przepraszam Jwmościa Dobrodzieja za moie natrętne do Niego mnie potrzeba domowa dotyczące pismo.

Uszanowania z jakiemi mam honor będę

Jwmościa Dobrodzieja

najuniżeyszy Sługa

Justrzębski

19 Grudz. 1847

Kraków

Jasne Wielmożnemu
Prorektorowi
Rektorowi Akademii
Dr. Jerzemu Dobrzańskiemu
w Krakowie

[illegible]

Do Wielmożnego Wacława Borowicza

K850

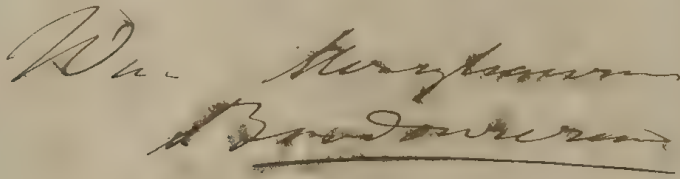

Odbr. 2 sierpnia 850

Bad Gastein 2. Sierpnia 850

Wielmożny Panie Dobrodzieju!

Mając w pańskim charakterze wielkie zaufanie darujesz Wielmożny Panie Dobrodzieju, że się ośmielę donieść Ci obszernicy o stanie zdrowia W.X. Prezesa, prosząc oraz byś W.X. Dobr. raczył swe uwagi nam zakomunikować, któreby były zbawienne dla przywrócenia tak znakomitego zdrowia. W.X. Prezes przyjechał 1. Lipca r.b. do Gastein — znalazłem go przy przyjściu bardzo zniedziałego, na twarzy żółto zielonkowatego, na całym ciele drugiego, możesz sobie Panie Dobrodzieju łatwo wystawić, że taki stan nie jest miły ani dla jednego, ani dla drugiego, tem jest to materya bardzo delikatna, gdyż tu tak materialna jako i moralna podstawa jest cierpiała, a zatym potrzeba koniecznie z lekarstwami bydź ostrożnym, postanowiłem tedy więcej umysłowo działać, widząc to nie po wierzchu chciał, lecz nieczynność żołądka, zgadzanie nerwowe ciągle trwające zpowodowały mnie na ostatek zapisać W.X. Prezesowi pigułki S. Sarae: Acichor. aa Drachm. Extr. Trifol. fibr: scrupulum, Sacchar. gummi. venet Drachmam, Mass. pill. Duffi scrup. dim. pulv: gen.

Z żalem się dowiedziałem, że Pan Prezes na przeszkodzie stoi wyjechać dzisiaj, dotąd przybyć do Pontebby, gdzie Pan Prezes spotkałby się z Panem Hrabią Konieczpolskim, przybyć do nie mogą, gdyż Pan Prezes nie ma pieniędzy, a Pan Hrabia Konieczpolski nie chce dać, gdyż mu nie przysłano pieniędzy, nadzwyczajnie, mimo gdy Pan Prezes oraz i jego [illegible]

unis. Natlad. gtt. xl f. l. a. pill. gastric.
Sperg. magnes. carbanic. D.S. ma
ne & vespere pill. Anas. Po zażyciu
4 pigułek miał Pan Prezes mocniejsze
ale poruszenie w kiszkach, był dwa razy skutek
rano zwyczajny, po południu znowu kaszkowaty
i obfity podług relacyi rano zielenkowaty,
in gradiam drugiej relacyi zaś ta Pan Prezes
bardzo zmęczonym i w nerwach rozdrażnio=
nym, kazałem na dwa dzień zapauzować, aż
dopiero na 3ci dzień kazałem zażyć na noc
dwie pigu, zdało tylko raz był skutek, lecz da
to się zawsze znać mocniejsze poruszenie w
kiszkach oraz z jakąś czkawką wzdętką, to
mnie upoważniało kazać zażywać tylko poje=
dnej pigułce na noc, i to jeszcze X Prezesa
jeszcze niepokoiło, przez 10/7 przestał zażywać.
10/7 było nieco chłodno i wielki wiatr, przechadz=
ka dwugodzinna zmęczyła P. Prezesa bardzo,
potu, przez całą noc drzemał obficie i nie dał
spać, nazajutrz jak zkrzesza zdaje — bardzo
niecierpliwy chciał z Wiednia wyjechać, pozo=
stałem ile możności do 14/7 chciał już Pan Prze=
zes do Krakowa powracać, wymogłem tyle
na nim, moim przyrzeczeniem, że ja z nim
pojadę jeżeli 15/7 do 11ej nie przybędzie tow=
arzysz podróży przyobiecany, verbum nobile

Zabarwiony cały pęcherz moczowy, kamienie rozrastają się o tarkowate wzrosty
objawiają się dolegliwe bóle w okolicach kości krzyżowej
Dni 3 [illegible] przy których akazyi [illegible]
nym zrakiem [illegible] i [illegible]

dobrze się zdawało, na tegoż myślałem 16.– wyjechać, lecz
P. Prezes tak naglił, żeśmy 15/7 o 8ej wieczorem widzeń o-
puścili. Widząc, że X. Prezes jest cierpiący na nerwy,
że czynność żołądka i kiszek nie jest normalna, że
tętnice szlamiste też osłabione, że oblanie żółci nie
jest zwyczajne, umyśliłem X. Prezesa zaprowadzić
do Badgastein, skąd pożądany rachunek najprędzej odbie-
rzę spodziewałem się. Zdaje się być następujący rapport:
Z 15/7 jechaliśmy nocą do Linzu, szczęśliwie o 4½ p. p.
przybywszy obiad bardzo dobrze smakował, na noc
zostaliśmy w Linzu, wieczorem burza, potym lek-
kie wypadki, nocne i poranne nic bezsenna spra-
wiła niejakiś attak somnambulizmu — zresztą noc
spokojna; 16. zrana już nieco lepiej X. Prezes wyglą-
dał, puls słaby i zdrowie nerwów, stolec wolny —
ciemno cielenkowaty, urina czerwona z osadą cegla-
stą i flegmą na wierzchu pokost błyszczący. 84 lecz.
po południu wyjechaliśmy do Salzburga na całą noc.
17/7 zrana o 6tej przybyliśmy do Salzburga, burza —
dżdżu i zimny wiatr bardzo X. P. zmęczyły, appetit
dosć dobry — stolec był zrany, ale wcale nie osłabił
noc spokojna, urina jasnej jachakowa, puls słaby
18/7 zrana o 9tej wyjechaliśmy do Gasteen, przybywszy
o 11ej nowy zakład dostaliśmy stancyk do przecho-
wania, już zniechęcony X P. a wprowadzonym poko-
jin jacoś słykający rosyjski zapach radzi poprzed-
nam noc. 20.– po takiej bezsennej nocy więcej osła-
biony, przechadzka na wolnym powietrzu podkrzepi-
wała nieco, wieczorem szczęśliwie wyprowadziliśmy
się z Hofgasteen do Badgastein do pomieszkania
bardzo X. P. miłego, tylko że bardzo jest zimne, bo-
wiem mur z kamieni, dla tegoż niejako wilgotno.

powietrze [illegible] bardzo lekkie, upalow nie ma zadnych
deszcze bardzo rzęste, ale przechodzące, wiatr nie bardzo
osobliwszy, nawet dość prosty, ale wszystko zgadzam
nic się zporegi nie zostaje, na kurację czekamy zniec
cierpliwością na kolacyą nic nie jemy, przechadz
ki odbywamy rano i po południu 2—3—3½ godz
jeżeli deszcz nie przeszkodzi, kąpieli rozpoczęliśmy
22/7 1ª Kąpiel o 5tej z rana +26° R. przez 15 minut, potym dą
godzinę do łóżka, uczucie chłodu wkąpieli, po kąpiel
dość ciepło do 9tej, na przechadzce przyjemne uczu
23/7 2ª Kąp. cum iisdem symptomatibus.
24/7 3ª. Kąp. 26° przez 32 minut cum iisdem symptom
25. 4ª Kąp 27° przez 35 minut do do alvus
26. 5ª Kąpiel 27° — 35 do do do pavla pa ore
27 6ª do 28° — 35 do do do 1ª oio
III po pierwszy raz urina uklarowała się. do 3ª oi
28. 7ª kąpiel 28° — 38 minut, poprzednie noc była
nie zgorszyła; rzęstym obudzeniem się, wnie
trwał cały dzień deszcz!
29. 8ª Kąpiel 27° — 35 minut uczucie zimna wkąpieli
i łóżku, przechadzka 3½ godzinna naprawiła
wszystko, po kąpieli szklanka wody ciepłej 1ª
poprzednia noc była też nie spokojna wskutek
snów rozmaitych, religią normalia.
30. 9ª Kąpiel 28° przez 45 minut z uczuciem przyjem
nym. po wieczornym spacerze od 5—½ 6 ta
wito się pragnienie, zjadł za mą narada tale
rzyk poziomek z cukrem, i winem, wody zaś nie
chciał pić tak późno twierdząc, że to mu sen psu
je, poprzednia noc niespokojna, wielkie bezsenna
szczypanie jak szpilkami na języku, dlatego nic w
łóżku pod pierzem z odbijaniem się wiatrów, podob
pieczenie wkrzyżach.
31. 10ta kąpiel 28° przez 50 minut z przyjemnym uczu
ciem wszystko załatwiła, z szklanek ciepłej wody
Ze wszystkiego możesz Wielmożny Pan Dobrodziej
wnioskować, że się stan polepsza, ale nie myślę ab
prze szczególniejszą kuracyę zreparować można

11

Widen 29. Sierpnia 880

Wielmożny Panie Dobrodzieju!

List mego Dobrodzieja odebrałem z rąk Pana Prezesa wlgaslani, za którem bardzo wdzięczen jestem, ażeby WM. Dobrodzieja nadaremno nie trudzić dalszym rapportem skutków Kąpieli wlgaslein muszę nadmienić wkrótkości, że Pana Prezesowi wdal szym ciągu aż do 21.ego Kąpieli dobrze skutkowały, nadzwyczajne poruszenia nie były, wyjąwszy w 4tym tygodniu niejakie oziębłość 13.8/4. poczym nastąpiła obfitsza salu cya nadto bis de die, z czego Pan Prezes niejako zaraz wróżyć, jakoby dawniejszy Pan chciał powrócić, ja zaś uważałem to za skutki kuracyi. 17/8 wyjechaliśmy zgo dzini o 6tej rana poderas deszczu, po 7mej miał p.p: flos rzwgnany salucye, a przeciw widać było momentalne uderzenie krwi do głowy, nawet na ból głowy wokrótce uskarżał się, wiz. Johan z bardzo dobrym appetitem jedliśmy obiad, zato nas po południu deszcz dobrze trzepał aż do Salzburga, la zyczył sobie pp. pare dni zabawić, a ja życzyłem sobie jak najprędzy do Wiednia pospieszyć, gdyż dla praktycznego lekarza 6 tygodni wielka rabatka, oświadczyłem pp. moje życzenia i miałem 19/8 wyjeżdżać, tymczasem wponiedziałek powiada mnie pp. „jutro pojedźe my razem do Ischl, o dzień mała differencya, tymczasem że uderzenia krwi i jakaś niespokojność trwała jeszcze ciągle, wnocy z poniedziałku na wtórek spał pp. bardzo niespokojnie o kilo 5tej rana nastąpiły 4 stolce obfite gęste, a potym dwa wodniste zielonkawate z flegmą i pare kawałeczków niestrawionych kartofli koło 8mej skarżył sobie przyniesie rumianku prostego, później nic się nie pokazało na śniadanie zażyłem nieco kawy czarniejszej jak za zwyczaj (Kapuziner) zmie niony był bardzo, puls słaby i skrzywiony, na nieke oziębły, przy obiedzie dobry appetit (rosół ryżowy, pieczeń cielęcy z sosem, z kurczątka z ryżem, bułka, kompocik z owoca) po południu jak deszcz przestał nawoziłem pp. do przechadzki, tylko przez 3/4 godziny, gdyż się bardzo zmęczył, wieczorem zaraz poszliśmy spać a we środę zdrów jak rybka wyjechał do Ischl. Tu widzę mnie się dalsze nasta wanie krwi w naturze, osobliwie, gdy jej przez pare dni wspominał o puszczeniu w stolcu, może nawet upadnienie 18/8 na tył, trapiący się na Mönchsberg, przyczyniło

Ja nicco do tego. Wypadszy gorąco było, lecz nie uważałem takiego zdarzenia co St. Re
gisby zjedliśmy smaczny obiad, wdzięk zaraz po przyjeździe chodziliśmy przez 2 godzi
blisko, we czworech wyjechałem sam do Levidna zapowiadając w Linzu i w Levidnu mieszkanie, gdzie na 31 przybyć — tu ja koniczy moja relacya lekarska?
Co ja tymy Panu zdrowia PP. jesteśmy zupełnie tego samego zdania, poznał ja.
boże jest wielka sztuka lekarza, ale nie zawsze w tego mocy znaleźć skuteczne środki przeciw temu słabości, dla tego bardzo dobrze W. Dobrodziej zarządził, żeś PP.
towarzysza dodał, któremby jako medyk mógł zgłębiać jego nature, do którego może przemówić parę słów, którem mu towarzyszy wdomu, na przechadzce i wypadzie, podczas mego pobytu starałem się Kollege Wróble oswoić z nayznakomitszemi rzeczami lecz to nie jest dostateczne, gdyż w takiym razie potrzeba, aby się Doktor do okoliczności umiał zastosować, z mego obcowania z PP. mógł Wróbel niczego się nauczyć, lecz potrzeba mu jeszcze wiele, gdy do tych czas poświęcał się naukom, teraz potrzeba nauczyć się te nauki umieć zastosować wypadzie, dla tego PP Dobrodzieiu dla niego i na przyszłość jak do tychczas Dobrodziejem przewodnikiem — ojcem i opiekunem, przeto dwóm osobom niebo przychyliszy.
Tu kończę moje bazgranie, polecam się łaskawym względom i szczerej przyjaźni, dopóki nam niebo życ pozwala, niech tobom w dostatecznym gro
nie wszelkiey pomyślności obfitości udziela, co tobom serdecznie życzy

Szczery sługa i przyjaciel

D. Kaczkowski

Sulechau 562.

Czci godny Kollego
Oyce i przyjacielu!

List Wasz od 19. Lipca r. b. był dla mnie balsamem, wyczytawszy z niego wyrazy czułego serca uściskałem Was jako oyca i przyjaciela mego wdzięku. Dziękuję niebu, że choć parę mam ludzi prawdziwie sprzyjających, zaiste! potrzeba ich zlatarnia Diogenesa szukał. Oyca i matki nie mam, a rodzeństwo nie wiele mnie pociechy przyniosło, zatym łatwo mogą PPDobrodzieiu łatwo sobie moje położenie wystawić możesz, wierzyłem w szczerość przyjaźni i ludzkość bliźnich, lecz niestety zawiodłem się bardzo, gdyż większa część ludzi egoizmem powodowana, z tych to powodów postanowiłem chociaż w jesieni życia mego połączyć mój byt z osobą która do mego sposobu myślenia i charakteru najwięcej ma podobieństwa, nie szukałem piękności, wielkiej umiejętności lub też wielkiego majątku, byłem zadowolniony znalazłszy dobre i czułe serce, szczere przywiązanie, chęć do gospodarstwa i do spokojnego domowego życia — taki był mój wybór, spodziewam się, że PBóg moje i moich szczerych przyjaciół życzenia raczy pobłogosławić. Darzy mój Kochany oycze i przyjacielu, że na Wasze szczere powinszowania zaraz nie podziękowałem, różne i ważne przyczyny były, a gdyż 28/8 ślub się odbył, nowym gospodarstwie bydlęcia dobrowskiego czas mnie zabierały, przeto teraz spóźnione podziękowanie do tego, którem Was wielce czci i szanuje; jako też winne uszanowanie do mojej żony, która się cieszy nadzieją, że będzie miała przyjemność poznać mego przyjaciela. Pan Prezes przyjechał z Jasłuni do Widnia zakatarzony, właśnie pod czas równia dnia z nocą co na niego nie mało wpływa, myślałem, że ten katar ustąpi biegiem naturalnym, lecz mylna była moja myśl, gdyż tego roku nie tylko kąpiele mocniej poruszyły dawniejsze cierpienia, ale przez niektóre nadzwyczajne przechadzki, przeziębienia się i wilgotne powietrze wzniecił się catarrhus laryngo pharyngeus, którem przy odnowieniu tych samych przyczyn pozwolił się bliskami zalaniami przez cały trakt inte[illegible]

powstały wkrótce poruszenia peripalityczne nie pospolite z wiatrami, z pieczeniem rozsolnem oraz z parciem i bolem, przymuszony byłem tedy zapisać lekkie lekarstwo (Rhus toxicodendron) bole i pieczenie ustały, poruszenia się zmięszyły, spodziewam się, że za parę dni wszystkie funkcye do normalnego działania powrócą, a tym sposobem nasz kochany Prezes znowu dobry i wesoły humor odzyska. Z listem Waszym był u WPana Malfattego i bardzo zadowalniony, jutro spodziewam się, że będziemi mogli pojechać do P. Reichenbacha, na Kalenberge jest do sprzedaży posiadłość (niegdyś de Lignygo) obligował mnie P. Prezes o niey dowiedzieć się, osobliwsze czytoby to, gdyby P. Prezes chciał rezydować na swey górze. ? — !

Gdyżem wszystko powiedział, com wiedział — uściskam Was kochany ojcze i przyjacielu po milion razy serdecznie, polecam się łaskawey pamięci i piszę się z winnym szacunkiem i uszanowaniem

Wielmożnego pana Dobrodzieja

wdzięcznym sługą i kolegą

Dr Kaczkowski

Wiedeń 4. Października 852

Badgastein 11. Sierpnia 855

Szacowny Dobrodzieju!

Za łaskawą pamięć o mnie zasyłam najczarsze dzięki, chciałem już dawno do mego Dobrodzieja napisać lecz Excellencya był tak łaskaw będąc moim medrale-rem, w czasie przyzwoitym nie omieszkam zdać rapport o skutkach kuracyi Gasteinskiey, właśnie dzisiay Excellencya był tak łaskaw przeczytać mnie list Pański, we wszystkim zgadzam się zdaniem Panskim, lecz jednemu życzeniu nie mogę zadosyć uczynić t. i. żebym podług pańskiego zdania Illusiey przy Exc: koło Jeckla lub Gmunden bawił, gdybym nie miał żony i dziecka, bo-dy bez namysłenia posłuchałbym Pańskiey rady bez wzgl-kiego względu na praktyke, możesz sobie mój Dobro-dzieju wystawić, że w takim razie człowiek żyjący lyk, lub jeżeli się podoba nazwać go Pedantem, uci-pi, wrazie gdy orbo zwyczajny przekroczyć musi, nie życzę sobie przyjechawszy do Wiednia kłopotu na grochu, bowiem i żona ma swe niezaprzeczone prawa. Na szczęście przyjechał z Wiednia Jasio Baumann, w drodze żywo prowadzimy debaty, wyjeżdżamy 14. zdąż razem, Baumann może zabawi parę dni przy Exc: w Weissbach koło Jeckla, ja pospieszę do Wiednia i spodziewam się nadestać Exc: z tamtego człowieka do Kompagnii, to się w kilka dni rozumieć może, potym Baumann sobie daley podróżować może. Takim sposobem spodziewam się za pomocą Boga że Exc: odzyska znakomite polepszenie swego zdro-wia i dopiero ku końcu września do was powrócę.

Staraycież się tedy mój Dobrodzieju, żeby zdrowie Exc: służkowało, a da PBóg życie na przyszły rok, spodziewam się mego Łaskawcę i Dobrodzieja za Gasteiną usilnie powitać i uściskać —.

Teraz jeszcze upraszam P. Bakrzyńskiego, Pana Swoia bliższa serdecznie odemnie pozdrowić, Pan Dobrodziej zacz przyjąć zapewnienie prawdziwego szacunku od tego, któren się z uwielbieniem pisze

Wielmożnego Pana Dobrodzieja

najwyższym sługą i przyjacielem

Dkawczkowski

P. S. przy końcu Lipca b. r. zmarł w Krakowie Bronisław Rudnicki syn JWPana Timoszkiewicza, mój Boże! któżby się był spodziewał, że taki olbrzym w kwiecie swego wieku tak prędko przegna się ze światem, był to mój szczery przyjaciel, żyliśmy z sobą w braterskiej przyjaźni, tylko żeni go czasem łajał. Oyciec jego pisał do mnie do Wiednia 23 wedle tamtej adresy list ten dopiero 29 do mego domu dostał, 30 telegrafował do Wiednia, z Wiednia głupi służący potrzeba depesze poczta do Gasteini odbieram 5 list i depesze, dopiero przez Konduktora w poniedziałek 6 można było z Salzburga do Krakowa telegrafować. Jeżeli te interesa nikt nie zatrzymał, tedy po mojm przyjeździe mimi ich zatrzymał

1930

13 74

Miłościwy Panie Dobrodzieju!

Choroba moich przeszkodziła mi podziękować Wam Dobrodziejowi za Jego starania o moje pomyślne. Mamy nadzieję, że nie zostanie odmówione te zwyczajne kwestie chwile wzajemnego porozumienia się w sercu moim zaszczyty. Przyjaciele moi Wam Dobrodzieju gotowi na jego żądania, wszelkie jego rekomendacje przyjęcie! Szkoda, że te dwa tygodnie nie zgadzają się z sobą w tych okolicach, korzystałbym w owych więcej

rey

więcey z Lubowey dla mnie
z Wolnemi Dobr Ziemiańskich. Ale nam
zawód łączyć nas wzaiem powinien.
Życzymy więc do tego połączenia
się dażyć, o co przez Wszechmocnego
Pana błagamy go mnie oświać i po-
ważać.

Najuniżeńszy Sługa

D. 3. 9bra
1820
Warszawa

Wielmożnemu Panu

Bronisławowi

Dobb. Med. i Chir. Dr. Prof.

Teraz. Klinik. w Chir.

Uniwersytecie Jagiellońskim &c &c

w Krakowie

1831

17 Stycznia 831 r. 16

14

Wielmożny Panie Radzco

Nie mogę [illegible] pisania do
[illegible] obey powinszowania z nowego
[illegible] dla niego. Pisze [illegible]
przez Wo Wiszniewskiego który wkrótce
zostaje do Kiełczewskiego Uniwersytetu na
Prof. Logiki. Jest to mój kollega szko-
ny, mój przyjaciel i dla tego radbym
abyby w Kiełczewie znalazł przyjaciela
w osobie który mu wskazałem to jest
w WPanu Dobr. Rzecz go przyjąć do swego
serca a uczynić [illegible] przyjacielem swym

który

portrafi się oswiadczyć i wszystkę oczekuję
U mnie klimatu i przebywanie się odbywa-
ją a Wam Panom podobno może grozić
śmierć Zdrowie, chodzę na warte; przeczu-
wam się iż wszystko może z tego wyn-
wiązać śmierć. — Czy nie wolno mi
was Kochana Zbarska, przezemnę ciekaw
dowiedzieć się o Was. — Proszę
z wyrazami poważania i przyjaźni

Kazimierz Pułaski

O-z-Sky
63
Warszawa

Wielmożny i Mości Dobrodzieju!

z kolei wypytacam się wzaiemności. Poleca
Pes mi WPan Dobr. swoich Uczniów, ia
teraz polecam niegdyś moich. Oddawa
ca Tego listu iest P. Jakubowski uczeń
Kolegium Medyczno Chirurgicznego w
Uniwersytecie Warszawskim. Chłopiec
pilny i dobrych obyczaiów. Potrafi
on pracą wynagrodzić co przez
półtora roku mógł utracić, po-
trafi on zyskać zaufanie i przy-
chylność WPana Dobr. Każ WPan Dobr
niedbaniuć swey taski i względow
i zechcey dawodzić że go zimem utrud
dzać mem pismem. Ode mnie wy-

zostaie

wyrazam szczere ich bardzo uprzejmości
pisania do W. Pana Dobr. i przesłania mi
wyrazów mego uszanowania, iest mi
rad. mit. Mam zaszczyt z doskonałem
z wysokiem uszanowaniem

Najuniż. i Najp. Sługa
Szachmajster

D. 16. Febr.
1832
Lwów

Wielmożnemu Panu

Brodowiczowi

Doktorowi Medycyny
Profesorowi Klinik i Terapii
Uniwersytetu Jagiellońskiego
&c &c

Pani i Dobrodziejowi
w Krakowie

Nieszporny o Matce Dobrodziejki.

Dowiadujemy się, że w zacnego naszego Grodu Jego Exell. Jkt Snyder, że w tych wdzięcznych, nabożnych, lub nabożnie wszystkich odmiana) w domowych Kościołach WWMci Panien Dobrodziejek. Niemogąc więc powinności tak istotnego zdania w życiu zdrowiem, i tak wybornej sprawności, ażeby nie wszystkich

Jmieniem

Zamówienie Kolekta swojey stworzy,
Serdecznej radości i nayprzedniejszych
życzeń wszelkiego dobra i nieśmiertelnego
zachowania przez całe życie. Niech Bóg wszechmocny
i nayłaskawszy Opiece, zleje na Ciebie
swoje błogosławieństwa i niech za
dozwoli analizie w tym nowym pożyciu
stodyu na wszelkie trudy i nadgrodzenia
wszystkie smutky i pożałowania dla
ciebie podejmowane. Wierzy albo,
wiem, że jak krótkie i prędkie były
chwile naszey konwersacji, tak trwały
i głębokie wyryły w moiey duszy szacunek dla osoby Twoiey; że zaden
zgon nie Oney podobieństwo w pamięci
szczerej przyjaciołych, bo czystych zawsze
jednie od wszelkiego grzechu, wzgardzenia
godnego pielęgnuje Cnoty,

i

i że wiceprezydent do spraw pomocy
z bytki Wrocławskiej pan
Dr. Dr. Rauchwerk
w Wrocławiu
19 lipca 838
w zast. P. Olesnicy

Przyjaciół Pana ta sprawa dziś Pana przyszła z Krzemieńca który
tam był w Instytucie Klinicki stanęła pragnie Pana uwiadomienia
powrotu Pana nie wiedzą bój jutro czasami z Jerzy obiadek zaby
mówią i Pana a wtedy nam dopiero przyjdzie przyjemność
bytności, nasze towarzystwo zmiłuje się tylko nie zapomnij nam
odmówienia i przyjmij wyraz przyjaźni przyjaźni

Kleczyńskiej.

Wielmożny Mości Panie

Życzenia przy dniu tym nowym Roku przez progi z by mu rozlitym szczęściu spełnion spodziewam się że nowotne wzrosi czas gdy zmowy cieszyć się będziemy tyle mu przy jemnym widokiem Kamienia zaś przyjąć tey mogę dowod wdzięczności Między zwierzchnością moim nieżyczę nic żadnego tylko i zapewnienie tego Kiego szczerego z którym zostaję

Wielmożnego. WMPana

Najniższy sługa

F. [illegible]

A Monsieur

Monsieur N. Broders

Docteur en Médecine

Professeur de l'académie

de Louvain

Monsieur

Permettez que je vous offre par écrit l'expression des vœux les plus sincères pour l'année qui vient de commencer, puissé-je être heureuse pour vous croyez que c'est le vœu de notre cœur la reconnaissance que nous vous portons joint à l'estime la plus parfaite que vous méritez si justement vous la part de l'amitié que toute notre famille vous porte et veuillez croire que c'est quelque chose de sentiment que j'ambitionne, la primeur étant ainsi que celle d'obtenir votre estime pour

1 Janvier 1826.

(M. Marguerite)

A Monsieur

Monsieur Bocquin

Docteur en Médecine Professeur de l'école

de

Louvain

Wielmożny Profesorze
Dobrodzieju!

Niemogę przenieść tego ażbym z serca bolesnego przepełnionego, nieodzowność dać ulgi - pisząc do Ciebie Szanowny i najłaskawszy Panie Profesorze - i niemyślę żału i z tem się nie rozstanę. Dotąd uprzedzenia moi Tatkowie a moi Twoja przyjaciółki od lat kilku, do tego mnie uprzedzenia. Mnogie wspomnienie i żal - wreszcie przyjaźń i szacunek którą matka ma miała do Twojej nieodżałowanej matki. Jak Szanowny Profesor Twoją - tak i ja mogę odżałować niemogę. Rozbolany wzgląd mogli - ci mi obowiązek mój polecał. Pamięć byłem zawsze na stronie, którego mi pan Profesor nazwiskiem chodzę po ptaszkach i mówiąc o matce o pięknej matce - do nas ich ja tracę". Jest temu już kilka 4 lub 5. lat. Stoję ze otkwity wszelkie mieć za kwiek innych prawdziwych kwiatków które mi rozsadza a które nie mnie wzrastały i rosły. Dlatego byłbym niewdzięcznym gdybym sądził nie, że nie ci mnie niejestem. I kiedy których zgoły kolwiek na ziemi tej dwa że życia mego, Tyś mi jest a nowy

i Drogi Profesorze wiele cierpień w tych II
wiele męstwa wiary i ducha mojego spotrzebił.
Masz więc prawo nawoze do mnie wdzięczność
i najgłębszego szacunku. –
Życie jest pasmem bólów i bolów – zależeń
rozstawnych ich z Bogiem – pod kilku względami
Teraz jestem mocniejszy, przygotowany mocniej przyjąć
dnio – o tem pewnikiem jestem przekonany. Życie
ich czasy gorzkie; jidą pod drugiej, za krzyżem
przy wesołej twarzy – różnica wtem zachodzi:
wino wietrzeje i gotowy był sprawia, – to
zaś był rozrasta się wszerz i pierzchnie –
i albo potężnie Ducha – albo go stabi tępi
i depce. Stąd koleje ludzi – i kurtowna
niewątpliwość i ubogich. –
Kiedyś byłem dla tego, aby się bólem podzielić
i nabrać sił większych – jak najwięcej odwo-
dzałem Sam Profesora – gdym wzmocnienia
potrzebował. Spotkanie się w tak trudne prze kon-
to mnie że i sam cierpisz. Domyślić to – żeś
przyjaźń swej drogiej matki i na moją
przelał, – a ciós który nas dzieci dotyka
sam wiesz. Dziękuję to Panu najmocniej
najszczerzej – dziękuję za tramę wczoraj. –
Dziś o 5 ej pogrzeb. Przysłał nasz Znakomity
Rodziców Ks. Dziekan Bożek Kanonik. Będzie odprawiał
wał – Jest moja nabożeństwo. Drugi podobny

Dziś rano Ks. Kanonik Grzybowski raczył przysłać zaproszenie do celebry na sumie, mającej za przewodnictwem najstarszego Kanonika Kapituły (poważnego Ks. Kanonika Stadnickiego) odprawiony z 2 mszy śpiewanej. Zaszczyt ten drugiem wyjątkowem zaszczytem - dziś o 9ej rano będzie takie odprawiana msza. Bracia moi równie jak i ja straszeni śmiercią matki - którzy dostatnich lat mieli serce dla nas i tylko dla nas bijące - zostali wczesnie o nieszczęściu naszem nas przez Kapitułę zawiadomieni. - Wrota do Kościoła dziś nie otwarte, więc żaden spóźnić przyjaciel - trzeciemu najbliższemu, który najwięcej może z nas kochał matkę - niepodobna. -

Kapituła - z przyjemnością zeszła się wszystkich tych, którzy przed Kanonizacją i naszych Kochanych Profesorów - zostawszy zawsze jednym z nich, tych uczuć, z najgłębszem przywiązaniem i szacunkiem Pp Profesorów i Pań.

Krzemieniec
29 Kwietnia 1873 r.

Kazimierz Kubicki

15 90

Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Wyrazić dług prawdziwej wdzięczności jakiej Ci winien jestem, jestby rzeczą dobrze wyrazów dla podziękowania za tak wspaniałomyślnych względów i starań z strony Wielmożnego Pana Dobrodzieja, wątpić nie należało; wystarczy zapewnić zapewnienie zdawać byłoby rzeczą niepotrzebną i ostrzeczeniem - lecz jak wiadomo Jego wspaniałomyślności, czuję się skłonnie do krótkich wyrazów jako dowodu mojej niezachwianej wdzięczności jakiej Mu winien czuć się będzie wiecznie obowiązanym. - Przykem wyrazić najgłębszy szacunek z jakim dla Wielmożnego P. ... Dobrodzieja uszanowanie przodstoję. -

Wracam przebacz Wielmożny Pan Dobrodziej że przywyższe zwracanie niektórych mu osobiście przypadłego przyczynienia, czemu przyczyny były wiadome Mu ma słabość. —

Wiecznie obowiązany Sługa

Aleksy Kamiński.

Szpital Wyszkowski
28 Września 1849 r.

Warszawa 15 Listopada 1838 r.

16

Dostojny Mecenasie

i ~~[illegible]~~ ojcu memu ciągle oddychałemu i odchodzącemu do mienia Miłosierdzia Dobrotliwego pospieszam złożyć moie dziękowanie i dzięki za Jego Tkliwe wzgledy, a tudzież Talentowe osobiście złożyć uniżeniu memu było zyczeniem, zbyteczne iednak ograniczenie czasu pozwoliło mi, by tak wielkiey dla mnie przyiemności — Nie wątpię iednak W. P. Dobrodzi zbyteczne mi na momencie mojey ieminii o Jego prawdziwie Ojcowskim, ku mnie usposobieniu, bo staranie Jego uiłowania i trudy iakieb mi zaredzić to moiemu dobru wzgledy umysłowych i zgle- dowania bogactwo przypadły na zawsze mi uczynione zostawia w pamięci — Wracaiąc do wieczornie chciałem dać do moiey mego prawdziwego przywiązania i zarazem złożyć moie uniżenie, ale brak mey wiadomości o szczegółach Examinow a trudney sprawie w wyśledzeniu nazwiska osoby o złorzy W. P. Dobrodzi wspominał za tego przyczyna- O ile bowiem z pamiętnika wiadzieć mogę mają udział w Examinowaniu moim P. W. Schmidt W. W. Nowicki Bettza-Sanikowski Szubert Wrzyda — Werner Fiałkowski Schedlinem tegoż Kommissiey W. Kochanski a Prezesem J. W. Czetyrnim — Do kogos mnie z tych Examinatorów uchi

natrętnym w tym razie niebędę W.ci.p. dobrodzieja o ta-
kowe natarczywie się upraszam. Nazwiska bowiem Ł.
gens nie mia- przy wręczeniu listu J.P.W.ci. Ślusarek wzna-
mienił mi że tego ieśt obowiązkiem odpisania W.ci.p. Brodo
wicz i zarazem doniósł mi o stanie biznesu rekommendo
wanych, ale natłok zabrudzenia w takich czasie zdarzaie
się i przymuszaią by zwłoki- mowił mi jednak abym w tych
dniach przybył do Niego po list abo bowiem z takowym
przez moje ręce przesłali- Ja nie wprawdzie nie omieszkałem
tam być po 3ci raz w tym celu, ale mię przestraszał że
nie wzięto wszystkich zabronionych- w tych jednak
dniach odbiorę i przeszlę zaleconym ieśt stanie się będzie
Natłok kandydatów ieśt wielki- o trudności na mało
dwa razy w tydzień Examinia, bez to komisja dalsza
Medycyny będzie Farmacji lub nawet samych Doktorów
lub Aptekarzy na Krzyżowi- J.W. Ślusarek dał
mi do zrozumienia że nowy rząd komitet tekowski
reorganizuje i zajmuje się reorganizowaniem wszystkie
dla tego mowił mi abym się spodziewał z podaniem
mego nowego rotum- Rektorowie 16 listopada ostatni
wyjeżdżaią 3ci examen przy którym i ja byłem obecny.
Informuiąc mię bowiem W.Ślusarek mowił mi abym
był na tamtym examinie i z Ich Systemem się obez
nał- widzę że wielkie trudności chcą połwierdzić
do tego Doktorem Ministrem się mogą W.ci.p. Dobrodzieja
i wstawienie się pana mego do J.W. Komisarza Schindler
względem wydania absolutorium gdyż bez tego ani

krotku zrobić nie mogę – gdy bowiem komu bratnie
choć nieżyczliwa to musi pierwey lentowanie złożyć dopiero przypuszczony będzie do vigorosum
[illegible] P. Dobrowy, że [illegible] nie [illegible] będzie tyle [illegible]
myśli, mam iednak nadzieję że kiedy pierwiastkowicie innych trudów wzgledem mnie podrzędnych
to i w tym razie nie zawsze mnie prozbom
nowie.

Łaskawie przychylny i przyiazny

Marcin Józef Katarzyniec

K 401 18 94

Kochany Panie Brownie. W tem momencie jestem Bożydosłuchowski. Ja zachorował po Krakowskim Obiedzie: przyjechał tutaj i zaraz ich na niestrawność". Wczoraj dano mu ne Womity, po którym ucisnie godziny ziadł Rosół, pan Kusząt i wie Butki. Dziś o iiby przed południem bardzo zachorował. Krzątaniu się i Utrudnieniu pomóc mu Krew i biorą wspólnie udział do ratowanie, ale on Obiżony Pan Brodowicz. Zmiłuj się, bracie i przyjedź, czekamy Cię wszyscy z pragnieniem niecierpliwości. Wczoraj o tym zaura
Dr 24. Kwietnia Cholicz Chiny

A Monsieur

Monsieur le Docteur

Brodowicz

à

Cracovie

17 Łowicz d. 26 grud 836

Z nayuniżeńszym uszanowaniem odbieram recepty i rady Jego a że nie wzmiankuje Kochana Panie że one mnie same ulubione bywały chociaż zmehonany jestem że ich nayuniżeńszego mnie [illegible] nayuniżeńszy mnie przysłano i prawdziwą dobitto przyjemność, iż iest od Boga pewien Jego dzieciu gdzie wyraźnie że Jachonu iest nie prawdziwe zmyślenie, przyrzeczenie, ale [illegible] nie ja mam dla niego, i ciężkie że umieniu tak poznawać Ludzkie bo od prostszego poznania umiarkowanie.

Żądam że moi zdrowie polubownie, znacznie za powrotem do domu ale gdy za radą moich doktorów zagranicznych Kontynuowałem picie wód Marienbadzkich po 2 lub 3 szklanek na dzień przez dni kilkanaście, że nieże nie dotyczy Kobiety chorobliwej, lub też i ona w na nie uiadomia przyczyna zrobiły mi takie zmyślenie że jest

nawdrowey cżi'a wydroby w Jod
hu nad pestkiem, że ten Bol znisz
dż na dol za pęcek po lewey stro
nie tegi do kupek, i od kilku
dni nie dozwala mi chodzić
idnak nie miał ani gorączki
Zgon Cryste, przestałem jednak
pić Kwestyonum, zażyłem em
dris Tshlandy Peterdaer Pranu
nie mam Cry nic o nie pamiętam
ulgi. Jak mi ta Bolić ustanie
Panie twoie Panie Enemy, po
tem wyjdę i podziękuwam dż Bronie
mia kupek.
Podatum moie Zgdanie do Cwodnie
nia dż od Stroby. Ktora tyle mi
mi dpolorymożił robiła a ktorey
sumienstie i konsyjencyi dopuścić
nie mogna kiedy Cwodnie ieść sta
by. Ona mieszka Cały Mowy i Cia
ta i Duszy, bez niey zawodzi Jod
nien. Siebie i Boga tedy w Mim
Cwodnie zaufanie. opuść tego i z
tym wszystkim dostępić tedy ich
posiadam ieść tak tmi mgak do do

pewnienia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Monsieur
Monsieur le Docteur
Brodowitz
à Favori
Cette Franco

Niniejszem obowiązuję Wielmożnego Pana Dobrodzieja odwiedzonym
[illegible] mam honor z wyrażeniami dawnego Szacunku złożyć imię
moje, które dziękuje Wielmożnemu Panu Dobrodziejowi za
[illegible] Wielmożnemu Towarzystwu, które
[illegible] [illegible] z Panami Swemi, [illegible] mnie zaszczyca.

Najpokorniejszy

Sługa

J. M. Bizański

100
20

Vayszanownieyszy Panie!

Gdy niepodobna zdawało mi się być rzeczą nadużywać łaski Twey. Zanowny Panie, w napryykrianiu Ci się mém pismem wśrzodze prac roku szkolnego; pozwól Panie teraz przy zawynaigszych się ferjiach usprawiedliwie się. (dla czego powoliłem byle ubiegnąć czasowi, nim zrobiłem iakąkolwiek odezwę (dla Jego, który pomimo obarzenia tyle ważnemi zatrudnieniami nieszczędzi czasu dla zaszczycenia swego Ucznia najdroższemi Swemi wyrazy. Przyczyna tey iest ciągłym mieszaniu się mym losie, iaki mnie spotkał w Czerwcu Kiedy przeznaczony był dla mnie Examen teoretyczny zwszystkich przedmiotów nauki Lekarskiey. Mogłem przez dni dwa tydzień po 3 godzin, wpierwszym dniu z Anatomii Człowieka, Anatomii porównawczey, Fizyologii, Patologii, Materyi medycznej, Terapii ogólney i Szczegółowey, Farmacyi, Chemii policyyno-prawney, pomimo nayniegadliwszych; dochodzitywań, odbyłem Examen zrazu, zrożem wszystkich zadowolnieniem, i tyle mnemi odpowiedziami na zawiłkane pytania zrobić sobie potrafiłem, iż iednomyślnie wszyscy oświadczyli mi iż Im radość uczynił em, winszuige mi wpotowie zbytego Kroku, i leż na miesiąc sie, wdrugim dniu examinowany, ile z examenu sposobu examinowania zuważać mogłem przez nayrawiey uczyniłem, dla mnie, których nieta Ze mieniem sześć sobie nasiebie zuigrzeć mogłem z Rozpoznawania z palpowanych ziół, Korzeni, Kor, olejów w Aptece używanych, niemnieg z leczenia chorób Epizootycznych z Historyi medycyny, oświadczyli mi iż zdanego wyżniemionych przedmiotów razu nieszczę (to końcem miesiąca Września mam złożać Examen, ponieważ wnich podług Ich zdania mam być nieskończenie biegłym. Odpowiedź taka, która przeczyła moie projekta względem obrzymania "dozy" zyskownej posady, sprawiła w moym organizmie nadzwyczajną rewolucyją, chorowałem przez niedziel 5, na żołądkowo-nerwową gorączkę, staraige się zawsze iaknayusilniey taić to przed Drogiemi memi Rodzicami, którym wiadomość podobna, iakby czułym i prawdziwie do mnie przywiązanym niemałoby zmartwienia przynosiła. Szczęśliwie na koniec siły przyszły do pracy, co latwi niektórym ómenu winien jestem jak Tobie Czcigodny Ucziu! Przyrodzonemu mey wstręcy sztuce leczenia, gdyż sam swoim byłem medykiem niechcę się powierzać gwałtownemu tutayszemu sposobowi leczenia, w którym nieskończone zarazy do Kauteryzowania i moxowania mnie dozy, iuż mat nieznaczne losy z Kauteryzowanego, odzyskawszy prawo te siły były przez chorobę iakby i przez prace ziemne i nocne osłabione. ośmielam się zatrudnić Cię Nayłaskawszy czy chcesz Przewodników mym pismem i choć w małych kolorach odmalować Ci stan mey teraźniejszy, upruym będąc wpuw przedmiocie doznawane względy, iż i tą razą przyymiesz z Nayłaskawszy Panie to małe

wdalanie

wiałonie się iako dowód nayszczerszego przywiązania i zaufania, iakie zawsze dla Jego osoby mieć pragnę. — Jakkolwiek przykrym iest ciężar trosków, który mnie teraz przywiała samo iednak wspomnienie ile tu pracowałem, i ile niewinnie cierpię, czyni mnie zupełnie spokojnym, gdy mi nam sobie nie do wyrzucenia.

Gdybym mi przyszło opisywać wszystkie zawiązane pytania iakiemi byłem obarczony na mem Examinie zmudziłbym próżno Wr. P. Professora, i nadużyłbym cierpliwości Jego. Której iuż zdaie się ma czytaiąc list tak długi, wszystkim iednak niektóre wiadomości; i tak Chirurgii pytany byłem co rozumie przez Eccopen Diaeresę i Aposkepasmos, w którym roku wprowadzona była Acupunctura? — a Farmacyi, co rozumie p. Ossa Helmontii, Caput mortuum Gilla Theophrasti — pulverem Algarati, Zebiorem mitigatum, z Terapii do Jaws, Framboesia &c. — Naymniejsze uchybienie w odpowiedzi na te zapytania podaie w ogromnią u naszych P.P. Professorów ie Kandydat w tym niebiegły miedzy wkwalifikowanym do tego, aby mu chorych powierzono, i stokroć niedostatecznym Terapii podług Richtera, Anatomii podług Loremmüllera, Medycyny prawney podług Henkego, Chorób Epizootycznych podług Veitha, niegodzien śmiertelnika czekania? —

Niechay mędrzy Wgo P. Professora tak długiemi skargami, co mi zdaiąc się wielką czyni ulgę, gdy ią myślowam przez tak Dachstuhlem z Dzwonem, mam honor tylko przedstawić Oddaiąc mianowicie list, z którym cały rok odmiąg poznałem w nim wiele godnych przymiotów, iako nayszczerszego z moich przyiaciół, i upraszam pokornie za nim aby mu Wr. Pan dowodzicy raczył udzielić potrzebney Informacyi iako wybierającemu się czas do rozwinienia wiedzy dalszego doskonalenia się w Sztuce malowania. —

Za nadto drogo się uważę, ieżeli Wr. Pan Professor niemiecznie pisma mianowicie za zbytecznią zmiałość i powiatość, bo gdyby niedowody, dane, których nieodzownie dla mnie ubiegaiącego się o Tobie Nayłaskawszey Myśli, nieośmieliłbym się zapewne ze Dnia Pana. Przy zakończeniu tego Listu pozwol Naydroższy Panie, oświadczyć sobie ieszcze raz choć lichemi wyrazy uczucia prawdziwey wdzięczności za Twe z dawienia Nauki, z których korzystałem, z tem oraz zapewnieniem, iż wnayodleglejszey nawet stronie gdzie mnie los zawiedzie, nigdy nieuygaią mi pamięć Twoia, która zdanowała do rzędu życia tego szczęście dlamnie rzeczą naydroższą.

Co się tyczy Pozycyi Wgo P. Professora Wn. P. Rudnickiey, na tymże spowodem mam honor dać sprawę Twoich Zaleceń. — Postępuię

Zawsze iam

zwyczajem powszechnie przyjętym u Lekarzy przy źródłach Karlsbadzkich
zamieszkałych, postępujących stopniowo od bujnych do mniemej wody
w pierwszym dniu zalecił Sy pić 3 kubki Mühlbrunn zaczyna
działanie pierwszego kubka przez dodanie dwóch drachm soli Karls-
badzkiej. Sobiesi trzy wstępne dnie nabyty z przyjemnem ulżeniem
w 2gim dniu powszedzyłem 4 kubki Mühlbrunn a w 3cim dniu
zaleciłem drugiej kubek Neubrunn. w 4tym dniu 3 kubki Mühlbrunn
z 2me Neubrunn w dniu 5tym 3 kubki Mühlbrunn i 3 Neubrunn
w dniu 6tym 3 kubki Mühlbrunn z 4me Neubrunn, w dniu 7mym
3 kubki Mühlbrunn z 6me Neubrunn, w dniu tym chora uskarzała
się zaczęła na stan pogorszony, bóle artrytyczne zaczęły dolegliwać
nawet w nodze tej, która pierwej wolna od nich była. Przypisaw-
szy to działaniu wód, które zwykle te zgrania nie zalecitem
bynajmniej przerwania nie, owszem w dniu 8mym zaleciłem iden
kubek Mühlbrunn z 8me Neubrunn. — w 9tym dniu samego Neu-
brunn 9 kubków — w dniu 10tym przystąpiłem do użycia Szprudla zaleciwszy
9 kubków Neubrunnu a 9ty Szprudla — w dniu tym chora uskarzała
na silne nabrzmienie nóg spuchnięcie przypisała przy Bathach — przyczyna tego całego
opuchnięcia dawała mi się być dosyć widoczna, nierównie tego przypisał iem
memu, iż mierzyła zawsze wchodzeniu, zalecitem bowiem kuracyę picia
wody, ciągły ruch ciała, który obie stopy szczególniej zwracał z dotąd podczas
tego swego zgrania powodzić jednak. w dniu 11tym zaleciłem 9 kubków
Neubrunn, z 2me Szprudla, i tak następnie odejmując codzień po 1 kubek
Neubrunn, a przymniejąc po 2 Szprudla, przyszedłem nakoniec do samego
Szprudla, którego chora codziennie po 9 kubków wypiła.
W pierwszych dniach picia samego Szprudla chora doświadczała
wielkich potów, którzy jednak codzień powoleg zmniejszały, i ten ciężar
w całej tranzpiracyi całkiem ich nie doświadcza. — W kontynuowaniu
leczenia kubków starałem się usilnie o to aby mierniejszy chorej
miała nad przy lub istery, i tak też dnie nakoniec picie
ciągłe Szprudla, przyruchy ruch ciała zrana przy wodach po śniegu
głowne, popołudniu zaś przechadzki po mieszkaniach pisanych

w dalsze

wiadnie stolica nasza dosyć obfitnie, równie głody opryniające i myśl wesołą tyle wpływu na polepszenie zdrowia miały, iż chora przy-
bywszy do Warszawy, gdy z przymuszoną była dwoma kulami nieboższe
nogi wspierać, teraz tyle iuż ryskata, iż zniewalnie większą testworzyć
odległość kroki może — Oedema nog wzpomnione bynaymniey
nieprzymiększa się, owszem postępuje noga, bowiem przeto nadzieiąc na to
przyłożenie flaneli kamforą natarłey nanowo chorey i oleiem.
Zważywszy stan chorey, po 9 kubkach szpitala tyle zmienionej,
miałem iuż przestać, nateż lichie, lecz odmienione nową metodą,
leczenie Arthritis przez używanie ciepłey wody, postrzegłem się chłanki
żadney stopniowo aż do 20. tey, więcey, widok odzwiadczenie siebie się
i w klinice bytności, widało, odmieniony iak nowi stan nauczy-
nionych kuracyi, miam zamiar powziętego, ciepłe, kubków do
trzech, tak aby chora stopniowo wstępując, w 12ich wzpiąć mogła
zostawszy się w samym Karlsbadzie świadkiem bytem iż picie szymsle
po 12. kubków niebyło rzeczą nadzwyczayną u Artretykow wolnych
od wrodzonych hemorroydalnych, i wspólnych Congestyy. — Jeżeliby więc
nasza rzecz moia myśl niezdawała Wm. P. Cyfr zdaniu, chcemy mię
Wm. Pan Dobrodzieiu o tem uwiadomić a nayuniżeniey radzimy przy tym
Jego napomnieniu, równie iak każde zpisowanie uwobrażeń moich
przy kurbach chorych w klinice.
Oraz tyczy Pany Barbary, ktą podobnie stopniowo do kubków
do ilości kubków 9. w tey mam za maximum, Pan bowiem
Wasz nieda się więcey wymagać, i chora zawsze wyznać pole-
zenia znaczne. Pan nieodpuszcza iuż bolu głowy, który to iest
miała przed emptyą Potrzyiołu (Exanthema Urticatum)
po uchwyceniu tego, wolny iest od bicia dogłowy, tey ma daleko
mocniejsze. Pan melancholiczny, i chce do pitacia zwrócić uwagę
bolu w lewym boku. Zmniey jsza — Catamenia wciąż przywo-
łuie nadzieię, przerwały trzecie wody, mar. die 3. Oto iest wierny
obraz stanu zdrowia tych Pań. Co daley mam robić wzeleniu w tym
rozporządzeniu Wgo P. Dobrodzieia.
Teraz gdy iuż i sam brak miejsca pozwala skończenie wzdarcie
mam honor przy zatrzymaniu Najgłębszego Szacunku i powazania
uszanuie Stopki Wgo Pana Dobrodzieia przyiacielany Ulicen, i Nayuniższy
Sługa Teofil Koch
Warszawa dnia 27. Lipca 825.

Najdroższy Teresie mój i
Salwinie!

Jest mi [illegible] wszystko [illegible] ojca
[illegible] ale [illegible]
[illegible] [illegible]
że, która [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Zechcę drogi memu sercu ustawicznego Profesora Doktora
Józefa z pewnością i jak najtrwalszym zasiedzeniem
o moich rękach; nadarza mi się, sposobność korzystania
z bardzo pewnej okazyi: wspomniony mój
będzie doktorkawa Doktor Kułoski kolega i przyjaciel mój
w nauce Radomskiej za mną z nieszczęśliwy — raczy przeto Wiel-
ce mi [illegible] egzemplarz dla mnie przeznaczony, przesłać
do Apteki Gralewskiego, zaopatrzonego na wierzchu adresem
do Doktora J. Kułoskiego, który go z łaski odbierze
i mnie go wręczy.

Wiadomości [illegible] Profesora [illegible] ze mną. Dr
Ludwik Stępnicki w Wiedniu Dr Kazimierz [illegible] w Szydłowcu
Gubernii Radomskiej Walenty Ronthal [illegible] w Gubernii
Siedleckiej Fabian Wróblewski w [illegible] w Gubernii
Lubelskiej Profesor Tyszkowski [illegible] w Warszawie
[illegible] w Warszawie — Wielce [illegible] się
Dominami. Dr Evazn Przemysł [illegible] Kobyliński [illegible]
[illegible] ale nie [illegible] gdzie.

Kończąc tę miłą dla mnie korespondencyją, zaklinam
wyrazy mego najgłębszego uszanowania i dozgonnego serdecznego
przyjaźnienia, z którem jestem Wielmożnego Pana Profesora
Radomsko
dnia 24. Sierpnia
1871. r.

najuniżeńszy i najprzyjaciel
[illegible]
Teofil Köch

Kraków 5 Kwietnia 1849

Kochanowski

Suchowiny 17 października 842. 155

Wielmożny Professorze Dobrodzieju!

Bóg za prawdziwa i mościwa dla mnie chwila, że mi się nadarzyła sposobność choć listownie słowić z Tobą Szanowny Mężu! Zapewne dotąd wyjrzał i rozkazał godności spiastajcy, spodziewać się wyrazu professora do Niego pisze. Jeu bowiem dla mnie jest najsprzyjemniejszy, i najdroższy dla mnego serca bratu. Tobie Szanowny Mężu! winienem dzisiejsze położenie, Tyś mi wskazywał ścieszkę po której mam postępować, a byym do ubitego trafił gościńca, i tej zgoła się trzymam - rad nie rad i odrzucam dotrzymania Tobie w swoim sercu zachowam.

Przed tygodniem wezwany byłem do Hrabiny z Zaderskiej, która po odbytym porodzie przed pół roku, ciągle jest chora, dwa razy najgroźniejszy rzeczy do skonania, to całą prawdę radzi się Chirurga Szancera z Pinczowa - który rozwolnienie - a później wodę w brzuchu spuścił - po której spuszczaniu jednej ulgi nie doznała.

Hrabina młodsza córka z Ojca chorowitego Starego - którego przed dziewięcia laty atakował z wielki aerstwej i zdrowej - Od dziewięciu ciągle chory bywała, tak że w ciężkim razie życia upłynęły ich na pokarały - Zwracała się ku ziemi, tak że wodowskazu razu wzrocie nad wiek? a gdy nadchodził spazm czerwonki niebezpiecznych - przez upławów dochowała rzadkiego bolenia w boku prawym i piersiach niezgodnie bolenia, kaszlania i bólu gardła - kolerowe i rzadkie kamienie. zamiast rady Dra Hennera w Wiedniu - który spotkałbym się wyjechał się do Salzbrunn - przez picia było wód które upiła na dane? chod dosyć z dobrym skutkiem wracała - lecz te cierpienia po upływie pewnego czasu znów wracały - przed czerwonka w piersiach ustępowały - pewien brzuch czasu był znów wzdęty - i znów powrócił - Upławy nie prawie ciągłe na drugi, tak że pościel z łóżka wstawia wciąż - w ciągu cierpienia te kwoty - nowrotka dosyć zdrowe dzienne chwile kaszlu, po dziesięciu jednak dniach dostała mocnego bólu piersi lewy zawrócenia, a upławy ciągłe trwają -

Stan obecny Chora uchodzi się szczególniej naczynienia w miejscach bolesnych. Skóra na całem ciele pokrywająca się czerwoni i bol powierzchowny. Kaszel mały suchy - prawa tylko nieco odaje głosem, ciężko się oddycha - przy głębokiem oddechaniu nie dolegaje bolesności pod żebrami jednak całego jej. Brak... klatki piersiowej zauważa się wklęsła - nieco jednak sciemniona. Tętnie dobre - wypełnione - w całej budowie widać delikatność, szczupłość. Brzuch miękki - W boku prawym naciśnieniu nabol i bolesność - przy examinowaniu jednak tego nie doświadczała - wyjątkowy w okolicy dołu podbrzusznego uskarza się na naciśnienie na bok - w okolicy łopatkowej przy głębokiem naciśnieniu da się uczuć bolu dosyć znacznego - w okolicy szyi macicy podbrzusznego - w pochwie czuje się szyjka macicy - kanał w bieliźnie pochwowej ślady gruczołu macicznego ciała jednak nie dogrzebia, i tylko mały fragmenty mierne - chęć jeżeli jest do jedzenia - bez pragnienia. Na spojrzenie daje się spostrzegać płaczy wątrobowe - Chora czystych dolega nieczystości, a to szczególniej skóry ma jakieś nawarstwienie jest bardzo drażliwa - najmniejsza bagatela ją obraża - Stolec w odwrocie szczególniej dolnych gałęzi krętnicy - Nabrzmienia drawne w splotach spodowych odbytu stoją nie przyjemnie. Pacjentka chora na takim stanie - a wnętrzności tylko w ostatnim obecnym - wszystkie te cierpienia uważam oparte na materyi zatrutej, która od dzieciństwa chorą trzewia, i w różnych formach chorobliwych się przedstawiała, nie była jednak nigdy rozpoznana i leczona a gruntownie z przyczyną - ogólnej choroby, jako to ból piersi i boku, kaszel, tagnienie, pienienie [illegible] Salzbrunnach i bez pieczenia wypłukanie. Na takie nie wyniszczenie dotarł pieczenie wrzodziejących i wrzodów przeciwko tej chorobie - oczekuję z przyczynieniem światłego zdania i rady Wielmożnego Profesora Dobrego, przy pisaniu jednak niech przyjmie [illegible] Rp. Extr. Taraxaci. Rp. Medicat. Ammonii Muriat. da 3iij Sulphi aurantiaci [illegible] gr. X. pulv. mucil. [illegible] gr. V. pulv. Solvr. Semin. cucumeris 3ij. M. f. pil. 1. gr. iij. Dr. Rhoynay dwa pr. Codzień [illegible] wieczorach.

1. Sternalbus – abinfantia [illegible]
2. Confert debilis – redundantia
3. Spumis post mortem gutta hyperia 11 annorum
4. Exortus subitaneis [illegible] et morbosa – dolor lateris sinistri – spuma cordis –
Sternodynia – anxietas – Si alia spumis hyperia – vox debilis et incessus, spuma
Alvodyn. hyperia, pneumatis frigidus in genubus tumidulis – s. p. d. spatium expertus /
Jactabundus et alvus spissitate egregie vindicavit – id enim 150 et
180 anno vitae chorea minime variorum ea petierunt – aegris tabidis
impetis quamvis anxietatis cum cardialgia –
Chorea pallore, dyspnoea, dolore lateris sinistri, pectoris hyperia et
frigus pedum pernicissime cessant – Ergo typus hyperia gravius
diu et frequentius redibant – Sanus citius opportune comprehenda
Quia febrem multi pauloli comprehendit – per hoc effectu animi
recuperavi – Ex hyperia spumantia per corpus apparebant cutaneae,
unde? – Sanis globus hyperius crudi dissipi per 2 menses – alvus
finitus mystice – et mitior redibat – spuma tamen recentibus,
facilius optime levantibus – Sanus globus et tussi brevis –
Sua gravida et sanissima – emptis Alvosanatibus ni cessit – et pueris
febris – sani insantis – Laetae irritae spumescens cadit et Sternodynia
laetae pueri – papillis dolentibus – spuma ejusque debilis – Subrepta debi-
litate, macie, erethismo, melancholia & et pro mensem artheticis dixit humi-
lium hunde – Sic enim, pedi & magnus irregularis – et auctis Alvos,
malebus – et magnus in facie pustulos – quae post aegris varicis et
lactea praesum mox effluunt – artheticis pedis [illegible] – Sinistra
cura, gravis Eutrophia – Sinistra hunde mystica in sinere tussi, pruritus
ghoto & pipetta – quae omnia gastralgia repetita et sinistra post
Olivas chia Alimonia subrepta, solvuntur frequentia – Post alvi
pedi mystica dolum ventris [illegible] et mortem stante, sine sinistra
tamen – alvo potius tarda – et flatibus per vagina [illegible]
quasi hystum per orificium –

Spuma cardialis – Sinistra lateris [illegible] Spuma mystica et [illegible]
sinistra stando migrat – pulmonale mistra – pectus expirat – [illegible]
mi mihi in spumis – diuturnum [illegible] cardialgia – corruptus vitae et pilis
Cardia – et spuma hyperia stabilis – cephalalgia cognitatis – spuma tamen
expectatus pueros – Enthusiasmus hunc maximus – ad [illegible]

Wiener Mai Laboratorium!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

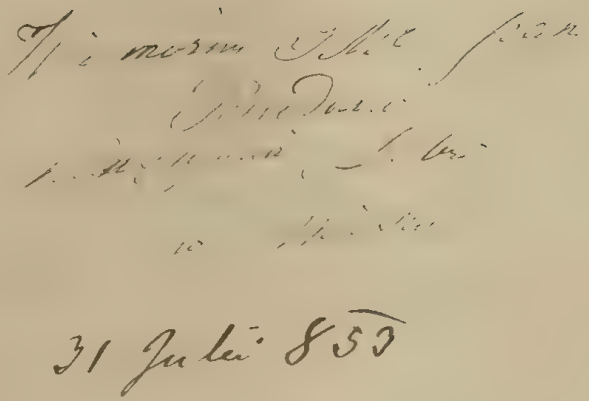

Jarmopol d 20 Augusti 822

107

Wielmożny Mości Dobrodzyu

Chociaż mało znaiomości / tylko przy Imieninach Listu do
Pisania do Samowolny Matki Jego / a tym mniey Zastuy
rodzaiu nie potrzebuie dla osoby Wielmożnego JMC Pana Dob
niemam przeto Patrzonnie go nadzieiąc dla Żony moiey Rady
do niey —

Jednakże skłaniaiąc Myśl moią do smiałości. oraz ufa Serce
przebacza mocy a dobrotliwe pozwoli by mi Pana mego godnie
Wielmożnego JMC Pana Dob co nayprędzey zechciał dla powzięcia rady ufa
godzę na Dwie niedziele go Patrzonnie — pozwoli mieć Wiel
mocny JMC Pan Dob bym był oswobodzicielem Spokoyności moiey
i / zostaie cały do Gimnazyum lub do Dobrodzieia mamy a ieden
Z Żony moiey uiść pozdrowienie Matce a Siostrze do
na stanie i Łez
Resztę Cirpienia na Duszy ostatnie zobaczenie Siostry dozwoli
do Stabaszewa był ten ze mało bardzo mieniu Szczupłości / przed dos

kurcze się na cierpienia. Kurcze na Zęby i Dziąsła gdy Ząbek
rosnie rudzyste boli usmierzenie ich —

Czyste na posadę w Maszynę Pigułki Czyrkulanego Które pomimo
porządnej Kuracji nastręczenia Jej Kompilę List rozpęka i do tych
Jutki Zdarzeń po takiej 3ch= wiązki Kompilacji Humory w Głowie
uderzyć i w Oczach tych Muchom Kolo Godziny 9tej= ustaje ich nasty
-chany Ból w Potylicy Głowy i potem Stronie Skron. Dziąsła wraz
Zębami czynnie na to Pocienie te niemiłe Skutkowanie bol ten
trwał nie zgoła do Godziny 8mej= czasu porannej ustał. cały nadempny
Dzień cały wolny i zupełnie niemi niejszy Apetyt cieszy się ten Stanu
Gdy Słaby Dzień nastąpił na rano się o Godzinie 8mej= mieszał się
ją ten niemiły Ból Skroniowy na czynie Limatyny zupełnie Jej ten
Ból z Głowy nie ustąpił i uwolnił do następnego Miesiąca w stanie
mienia Gwiazd Dzień ó pół do 8mej= gdy ją zupełnie się z niej domowego nie
po mazgał pół Dzień nie nastąpił — i tak się tej= Dzień Grudniowe
miesięcy przykro Jej te Skarnie boli przykro rozumieć się o tutejszej
nie przykro Jej Sparmy Stan gdy nieustanny dokuczo zabiją na mo
ment ulgi ale to na krótko ich przykro Komodialne mocy i do dobrego
nie przyjęcia ——

Pewnego dnia przetrwanego tam Kompilacji Chorych się dzień zdanie zupełnie
się pocznie Słabości niemiłe uprzejmie na te mogące idzie nie mu

ponij nikogo nowszych stronnych Kiedy zatem udało się powtórnie
i wtym to celu wybieramy do Tarnopola — Ale W moim raz
uszyło się nie mieszkanie Pan nazwisko jego imienia
odzonej bym nie mógł. Lecz Pod Gwiazdami nazwisko potem mieszkanie
pokoi się tak nie złożyły że Dolby do Dolby przy przyjeździe bardzo
bliskie Żona moja bojąc się niewygodnego sąsiedztwa Lekarskiego za
chciała nazwisko wszystkie by swoje nie było zabrać nie mieli
Jakoś Dolby mieli pokoje a nie wiedzieli gdzie Żona moja
usłyszała że Pan Pabon Paulus o bystrości jego wtym stronnej
wspólnie wynajmowali przez mnie byli Pana Dolby zaprosić
o cała/ze go swoim pobycie —

Szczerby wynajmu tej na wyłudz Redakcji wiedzy, przyzwoity dla
niego Lud Rolni nie wotyzi o przyjazny o jego Lud Rolny chyli po
wiązanie mnie nieodmowni — a wiosny się wspólnie do stołu. Dla
nas redakcji mieli Dolby pokoje się Jezdnikiem zostawiły przyjaciół
wszystkim Pani Dolby Pana Dolby nazwisko

Karol Korytowski

Szczerby Redakcji przyjaciół do Lasklanego
redagowania Redakcji ale nawet wynajmowania o pozwolenie wiedzieli się
wtym wiedzieli. Dziś wieczór —

Mein Lieber!

Mein Lieber sind Sie freundschaftlich mein einziger und einzelner Helfer, denn ich muß fliehen, oder mich Ihnen verbinden. — Gott behüte Sie! —

Ich muß heute ab, weil Augsburg heute Abend 9 Uhr mir den Hals zu meinem Leichnam und dem meinen. Ich bitte mir Ihre und Ihrer Landsmänner Ehre. Ihr Herz mit Ihnen zu theilen. Übrigens nur Ruhe, ich muß Ihnen freundschaftlich und lieber Sie warnen vor

Ke. 29. Aug 93.

Ihr Schiller

Kralików 27 Lutego 1831.

Wielmożny Mży Dobrodzieiu!

Kilkokrotnie od WMMż Pana Dobrodzieia przy-
wrocony do zdrowia staraniem i gorliwością
Jego opartemi na talencie, máw honor złożyć
naywyższé podziękowanie teraz tylko listownie,
co poźniey osobiście uczynić w Jego domu za
istotną i przyiemną poczytuię sobie powinność.
Znam ia i czuię cały obowiązek wdzięczności
z mojey strony za wyświadczoneymi od WMMż
Pana Dobrodzieia przysługi: znam nie mniey
to iż takiego rodzaiu usługi nigdy w żadnym spo-
sób nieda się ocenić według tey miary iak
innego rodzaiu usługi lub rzeczy pewną wartość

z małą

odmienną różnicą maiąc; dla tego osmielam
się choć bardzo szczupłe ofiarowáć WMMć
Panu Dobrodziiowi w charakterze Honorarium,
w którego łaskawem przyięciu nieważ uważáć
na iego ilość iako raczey na szczerą chęć przy-
wroconego przez WMMć Pana Dobrodzieia do
zdrowia. Prosząc oraz WMMć Pana Dobrodzieia
abyś był przekonanym o dozgonnéy wdzięczno
ści tego, który w każdem zdarzeniu tak pry-
watnie iako i publicznie będzie się starał od-
dać sprawiedliwość Jego pilności, gorliwości
i przychylney usłudze w przywracaniu do
zdrowia cierpiących tak iako Profesora iako
i praktykuiącego Lekarza Doktora zawsze
z wysokim Szacunkiem

WMMć Pana Dobrodzieia

nayniższy Sługa

J. Kozłowski M.D.

[illegible]

określę dane z których czerpałem do mojej pracy
Teoria Medycyny we wszystkich swych częściach nie
do wyrażenia nie przystawna — Klinika chorób wewnętrznych
których jest Jego rzeźbi na warszawie — Poliklinika
Chirurgiczna Szpitala Dzieciątka Jezus jest
niebardzo porządnie urządzona, ciemności
bo brakuje wentylacji, nie ma
ma ... ogólnie i prostu a wygodnie dla chorych
do badania i opatrunków ... w przyszłości —
Klinika Chorób Wewnętrznych — ... nie
mieszkania prof. Sawicki, zamieszkuje ... w
przy szpitalu, który nie urządzony na ... jak
w przyszłości ... jest dawniej ... Szpitala
miasta Petersburskiego w Warszawie. Sala ... przeznaczona
na ... ...
Klinika Wolfa ... ...
... ...
chorych ... ...
... ...
... ...
o warunkach tych nowin.
Poliklinika Braunsteina ... ...
... ...
obserwacyi ... ...
... ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Berlin 1ten Sty. [illegible] 1838. A. Riemer.

Paryż 1ro Marca 1839.

Łaskawy Panie Profesorze Dobrodzieju!

Nie wiem czy nie nadużywam łaski Wielmożnego Pana profesora Dobrodzieja, którego byłe adebratem dowodów, oświecających tę gruntowną dla nauki i dobra bliźnich zatrudnienia WPana profesora Dobrodzieja, tem moiem pismem. Jeżeli tak jest proszę o wybaczenie którego łem bardziej spodziewać się mogę że się WPan profesor Dobrodziej sam spieszył mojego natręctwa stanowić się przyczyną przez tak łaskawą dla mnie i pełną pobłażania odpowiedź na pierwszy mój list za którą najszczerzéy składam podziękowanie.—

Przedewszystkiém przyjm łaskawy, mój nauczycielu życzenia moje w dniu w którym wszyscy szczerzy się swoją przyjaźnią lub łaską zapewniają cię o swych dobrych chęciach i bardzo przekonanym że nemeci które mnie do tego zmagało jest szczére i świéże bo jest wzasadnione na głębokim szacunku i wdzięczności która wiąże uczenia o nauczycielem, wychowańca z łaskawym Dobrodziejem.—

Powiat łaskawy Panie profesorze Dobrodzieju ci ządam sprawę o tém co mi dało moje siły pozwoliły że stanu naszéj nauki w Kolicy Francyi w której do ostatnich miesięcy zamieszkuję. Wogóle cała ta lepsza i bogatsza nosi na sobie cechę zupełnéj reformy. Każdy zbiera na zwyczaj do nowéj budowli która się na zwaliskach dawnych, prawdą ci gdzie niegdzie sprzechniałego gruzu. wszędzie spotykając się daje niemożność tu starym kroczyć, które jeszcze nie są zupełnie zaprowadzone, to przynajmniéj nowszéj ulegają krytyce ostrożnéj w nowa powszechniéj części nauki anatomii patologicznéj i fizyologii nowoczesnéj. Sam ten bardzo dobrze admirował się we wstępie który zrobił w traktat do swoich prelekcyi, o zmianach chorobowych krwi i układu nerwowego, gdzie między innemi tak do swoich słuchaczów przemawiał— „ni dowierzajcie nikomu, nie polegajcie na niczyjéj powadze— wątpijcie o wszystkiém, aż się nie przekonacie przez doświadczenia i rozumienie o prawdzie.“— Szkoła Brownsaiga, którego w krótkim czasie tego roku przebywałem, w tém nauczaniu jak ci ja wyżéj pojmuję, nie stanowiła wiszéj. pozostało tylko co było dobrego w jego zasadach, wszystka kolejna swoistych teoryi. zwróciła uwagę na ważność zmian chorobowych w tkaninach w czasie gorączki— na nadkoi gorączki bez choroby miejscowéj— a co było wynikiem gruntownéj i jednostronnéj teoryi pontu w zapomnienie.

Jeżeli są jeszcze tutejsi ludzie którzy na jego naukę, której zmianę nazywają a której reprezentantami najgłośniejszymi są Bouillaud, Louis, Piorry, Rostan idami. Nie wymieniłem pomiędzy niemi Andrala jednego z najznakomitszych profesorów tutejszych, choć współnie z niemi pracuje, bo jest eklektykiem i mediatorem między starą a nową medycyną. Obdarzony władzą zdrowej krytyki widzi co dobrego jest w starej szkole i to stara się wprowadzić do nowej szkoły, gdy tymczasem nowszéj wspomnieni a szczególniéj Bouillaud chyba za mało, jeżeli tego wyrazu nie nowina mówiąc o lekarzu, a stąd jednostronny nie widzi dobrego, albo przynajmniéj widzieć nie chce, prócz tego co sam zrobił— stąd walczy jest wojnie z kolegami swojemi. Obstaje uporczywie przy swojém zdaniu, tak na przykład przy swojém leczeniu chorób zapalnych, do których podany niżéj gorączka tyfusowa (fièvre typhoïde, dothinenterite) należy a które zasadza się na tém że puszcza krew raz na zawsze i to w wielkiéj ilości, dwa do trzech razy na dzień, dwa trzy i cztery dni z kolei (saignées coup sur coup). Tym sposobem jak utrzymuje przerywa bieg zapalenia, które rozchodzi się po pierwszych zaraz niekiedy upuszczeniach krwi bez przesilenia i następuje wojna rekonwalescencyi która nie ma trwać i dłużéj jak po wszystkim przebiegu choroby takiéj rozstawionéj lub leczonéj wszystkiemi sposobami. Śmiercionośny tyfus w letnich porach odbywa klinikę, nie miałem dotąd sposobności przekonania się o nauce a skutkach tego leczenia, co nienawidzi sam uczyniéć może tyfus, na sposobie swoją klinikę. Widziałem zapewne na dostateczną co do chorób serca których rozpoznanie stanowi nierzemiennie zastosowaniem sposobów rozpoznawczych)

rozpoznawczych przez Laënneca do Medycyny wprowadzonych. Do tego między wielu innemi ponimiejszych (Auenbrugger, Corvisart) wiele przyczynił się Piorry przez wydoskonalenie sposobu rozpoznawczego perkusyją pośredniego nazwanego. Wszelkie rozpoznanie nie tylko chorób serca ale i innych przewlekłych a niekiedy i bezpośrednich wielce ułatwiło ustalenie i wydoskonalone (wprowadzenie) tych wielkich dwóch odkryć (auskultacyja i perkusyja) które podają do nieśmiertelności nazwiska swoich wynalazców.

Dziś mądrzeniem moim opisem, przepraszam choć to nie moja w tem wina że Wielmożnemu Panu Profesorowi nie doniesienie mojna cały tydzień nazwem dla niego. —

Klinika jest to bardzo wiele jeżli tak nazwać można szpitalów w których jeden profesor ma sobie oddanych do 80 chorych, przymuszony zatem jest oddawać wizyty jak najprędzej; prokliżej nadaje się do amfiteatru wrodzicza pojedynczy przypadki. Dzieło zgrozą odbywania klinicznego do którego na pewno przyzwyczaić nie można jęczenia chorych, a który mi się wcale nie podoba; trudno bowiem i pomiędzy 80 chorych obraz każdego tak ściśle zachować w pamięci aby w amfiteatrze mieć chorego o którym mowa przed oczami a skąd oczywista szkoda. Drugą wadą klinicznych klinik jest że mi uczący nauczani mają dobre oddanych chorych ale tylko tak nazwać inteligi i zewnętrzni. Przewodnicy prawie zawsze podobnie jak i zewnętrzni o to mniejsze przez kierunek publiczny. Zwykle jest 5 - 6 w jednej klinice, mają obowiązek opatrywać chorych zbyć oddanemi przy wizycie, którą zwana profesor a nocnorem chef klinik oddziela. Ale zdają sprawy z powierzonych sobie chorych, nie piszą historyi choroby chyba z własnej ochoty i dla siebie, nie examinują chorych przy profesorze, zawsze za pośrednictwem pytań o których wyżej wzmiankowałem zdaje się profesor — zresztą nie mają do wydania tytuł. Jakie wrażenie ma miejsce w wszystkich szpitalach, wyjąwszy klinikę, wydziale, w której przeze mnie - tylko cyfry jest (Rostan a klinik jest urządzona natenczas) nazwy. Te zaś nie mają na wydziale chorych jest 3000. jedna taka klinika wypłacić nie może. —

Kilka przypadków zawadzenia się lekarzy, znanych (morowe) które nie są wydawnictwa stały się przedmiotem zwanych rozpraw i licznych doświadczeń. Swoje przypadek, dzięki nadzieja który za wydawnictwo przeczytam 2. lat w Paryżu miał miejsce w oddziale (Chomel) do Andrzeja należącym. Wśród ca oddanej przyjaźni dyspozycji w ciągu Majnce w której miał sobie poruczonych) dużo kilka kon chorych, z których nie dawno dwa chorując na Smark zabrakł zostały. Przy Mangret razem z nim zapraszany umarł nagle nieświadomo nazwy. Na chorobę wrodzi się na osłabienie ogólne, kolnice w Rzymie, omdlenie, ból głowy; przy padkowe wymagały ciągłe z dnia na dzień i przyszpitala wyzyskiwa. W tym czasie przyjęty był w Charité. Na pierwsze wejrzenie, mogłoby kto myśleć że chorzy na nos (czyszczenie pustułkami), twarz i czoło nabrzmiałe, czerwone pokryte pustułkami. Podobne pustułki lecz mniejsze po wszystkich członkach w jamie ustnej i nosa. Przez do 6ciu tygodni, na członkach górnych i dolnych. Z nosa przez nozdrza bytne ropa krwawa wpada do gardzieli wskutek położenia poziomego. Oddech krótki, przyśpieszony; bolesne przyspieszone, małe, miękkie; spracowka. Czwartego dnia po przyjęciu do szpitala

Na a 20 po

a dwadzieścia od pierwszych znaków choroby chory umarł. — Przy sekcji znaleziono na wszystkie miany chorobowe, wielce podobne do tych które widziano w pierwszych przypadkach poprzednich. Powierzchnia ciała pokryta tu i ówdzie pęcherzami gangrenowatemi w miejscach które były zajęte pustułkami. Dopiero obserwuje pomiędzy miejscami wtórnych aż do kości dochodzące. Błona śluzowa krtani mocno zaczerwienia nabiegła, miejscami, wypuszczenia krwiste i pęcherzyki. Zapalenie płuc rozchodzące (pneumonia lobularis) jak w poprzedzających przypadkach, zapalenie gangrenowate, miejscami w rozległym grube. Błona śluzowa jamy nosowej ma podobny gatunku obszerny w rozległym grube. Błona śluzowa gardzieli zgangrenowaciała, w kilku miejscach otwory odkryte. Błona śluzowa na podniebieniu twarde a wierzchni i miękki gangrenowata podobnej uległa zmianie, podniebieniu twarde a wierzchni i miękki gangrena podobna zmiana na błonie śluzowej która uległa gangrenie zgrubiała mocno głębokie do gardzieli i krtani sięgało. Podobna zmiana na błonie śluzowej głęboko do gardzieli i krtani sięgało. P. Liblauer na wezwanie Andrata zaszczepił ropę z wrzoda i zapaleń zdrowej osobie. Ci po 3 dniach pokazał się, cechujący smark, kończący się wrzodem z wrzodem i zgorzelą po 3 dniach pokazał się, cechujący smark, kończący się wrzodem z wrzodem i zgorzelą na to wpuszczeni zdrowe pod zaszczepieniem po kilku dniach te same objawienia znakami smarku umarło. Sekcja sama była skutek tego doświadczenia w kilku poprzednich przypadkach. —

Dla uzbacenia mojej gadatliwości i przyjęcia Państwa mój Memoryciku i Dobrodzieju wyraz głębokiego uszanowania

z jakiem powtarzam

oddany sługa mój uczeń

Alexander Bremer

Moskwa 28. Czerwca 1841. 118

Wielmożny Panie Senatorze
Łaskawy mój Nauczycielu i Dobrodzieju!

Przyjechawszy do Moskwy za najmilszy sobie
mam obowiązek uniżenie Wielmożnemu Panu Se-
natorowi najserdeczniejsze dziękczynienie za Jego łaskę i
prawdziwie ojcowskie rady, któremi mnie w da-
nie ostatniego mojego pobytu w Krakowie zaszczy-
cić raczył i Daniesz Mu jakie wrażenie na mnie
uczynił ten upełnienie dla mnie nowy świat w któ-
rym obecnie żyję. To co każdego w podróżującego do
obcego kraju najprzód zajmuje za dla wstąpienia
drogi. Jakoż o mich przestrzeganiem wyobra-
żenie, że w Rossyi żadnych niema dróg ie budzi
sobie jadą, wozami, Niepewn, jak go Pan Bóg
stworzył, tak u nas powszechnie bądź, tak
też i ja bądź. Znalazłem drogi, prawda
ii ze kamieniem, bo gdzie wiąże kamieni
kiedy ich na kilka set wiorst nigdzie obacz
nie można ale szczęście, ciągłe rozmaite pra
cujących robotników, bo w tej stanowej

ziemi

po skaidrym dniem gęsto się pozrzadzają kołacie.
Spod Bagna Dam droga na Kijów wiedzie
ziemia stroniem i głęboką wzniesiona i poprzedzonym płotem ogrodzona. Obok drogi podwojony
rząd różnych drzew liściowych jakoto lip,
dębów, jaworów, brzoz a niekiedy i owocowych
ciemia piękną murawą zawsze chodniki
dla pieszych. Ziemia od samego Kijowa aż
poczynając coraz wyżej i równy jak stół wielki
zawsze krainą wyjątkowy widoku drożyną
Wtore sobie upodobali jadący a ktokolwiek
swobodnie wszystkiemu ciągnie wzrok Kijowskiej
drogi. Wsie ogromne i porządnie zabudowane
chat piękny i czyściutkie. Widziałem wiele
takich powiatowej części przez Sydlec Nowosiel-
nice Kijowskie a domy w różnych kie-
runkach do ziemi pochylone a na wzniesie-
niu wodotrysk Slawego zamku świadczą
o dawnej zamożności panów potężnej. Jaka
za droga dla mnie rzadkowie najlepszej
mowia powitanie przyjacielskiej do Kijowa
gdzie się Staraniem miłego zamieszkiwać
jakoś do czasu zdrowia. Jak tam

wszystkie czyste i prowadzące ostrożnie odbywa
a jestli ten odbywać bo miasto nie bo nie-
miecka nabudowane ten dom i kilka miesiąc
ich robów, przy każdym niemal ogródek albo przy-
najmniej obszerny podwórze. Mieszkanie
domy są wielkiej części średniowieczne ale bardzo
gustowne i wygodne. Mnóstwo tocowych kopuł
kin w stoleniu ze ony wari a pod ziemi kopuła-
ni jakiś przepych jakie bogactwo i na co wreszcie
kościołem przyozdobiony jakiej sztuki
Pruskie pomniki i inne zabytki dobiły bliżej
spowaniu z bizantyńskich świątyń, ozdawny
prostotą roboty bizantyńskie obrazy obejmie
kopuły w najpierwszych galeryach obrazów
tych odobą. Byłem świątkiem nabożeństwa
w pierwszą świętą zielone w Lawrze Pecer-
skiej. Porządny w bogatym ubiorze starsi
mandryta celebrował. Ogromny bas diakona
z pierwszego podstawy rozlegał się jak głos
trąby odległego boju a zbiorów w kościo-
nie chóry z dali przybyłych głosów
i jakby dostrojonych rozbrzmiewał
wnętrz

że żadna muzyka kościelna wyjątkowy wpływ
choć Kaplicy Sykstyńskiej w Rzymie tak wielkiego na mnie nie zrobiła wrażenia. –

Przybywszy do stolicy odebrałem od Exc
Ojców Akademii P. Richtera niemal przy-
jemniejszą odpowiedź i o mieszkaniu
późniéj przyjechałem się z podaniem się do
egzaminu do pierwszych dni Września za-
trzymać się muszę. Będę tedy miał dość
czasu przygotować się do egzaminów i do ćwi-
czenia się w języku rosyjskim w którym
bardzo jestem słaby. –

Dziś mi Wielmożny Pan Komisarz
Dobrowolski powiedział, że później o ile mnie
wiadomo, będę miał opisanie Mszy Stolicy
Carów. Teraz mi powiedział mi jak
tylko przejrzy się Wielmożnego Pana Komi-
sarza Dobrodzieja rzeczy które tyczą się czasu
zajęć moich będą mi dane wskazówki dowiad-
czonej i radzi.

Najuniżony Sługa i do śmierci
wdzięczny uczeń

Aleksander Brückner.

Kijów 10 Lutego 1842

Jasnie Wielmożny Panie Komisarzu!
Łaskawy mój Nauczycielu i Dobrodzieju!

Spodziewszy się pozwól zjeść wyrażenia z wdzięcznego wspomnienia. Głównym mego przybycia było to, iż nie chciałem Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Sądzkiego i wszystkich z którymi nie inaczej odtąd stosunki zawarłem, ile mi przestawcy rzeczy tak mi nieznajomej było. Drugie, że Akademia sama przerzuciła mi tak dalekiej podróży nie było, skamowicie liczne zatrudnienia które miałem w tym przedmiocie w celu pozyskania stopnia Doktora Medycyny, którego otrzymałem, a tu w Kijowie całą mi czas najmocniej wypełniło nie tak bardzo naukowe, jak bardzo najwięcej praktyczne stanowisko jakie mi Rząd Akademicki jest zajęcia mój miejsce zajmujące i bezpośrednie, zajęcia które dają mnie [illegible] i wszystkie zajęcia które [illegible] Kolegium.

Za pozwoleniem [illegible] Kolegi Doktora Brzozowskiego nazwiska między [illegible] Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza stanowisko [illegible] przy Gimnazjum Kamieniecko-Podolskim [illegible] lub lekarza [illegible] służbie, rządowej i [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

(illegible)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Karolowe Wary.
Poniedziałek
15. Lipca 1895

Kochany Panie
Profesorze Dobrodzieju

Dzisiaj przyjechaliśmy do Karo
lowych Warów. Zjazd tegoroczny
bardzo liczny — nie spodziewaj
liśmy — Mimo to średnich
cen wymagają za mieszkanie
a nawet mieszkania jak na
Lipcowy sezon nie drogie
Moi Towarzysze jak np. Baron
z Gierzą mają srokowich pokojów
z dwoma łóżkami, pokojach

umeblowany na pierwszem
piętrze najmieniwo Müller-
berum za 10 fl. na dy dzień
w ładnego sponadnym domu.
Dy z rana i wieczór mamy
dwie obiady wodu do Müllerum
na pierwszem piętrze dwoje
pokoje o 3 okn. oknach z alkie
wem = dobrze umeblowany
za 4 fl. na dy dzień.

W Marjanskich wodach
dym tanszy pawsinno lyć
jak wszyske. Zwrocha dwo-
dzieram się u Pana Profesor

Ubrał mniał wtorek Stanisław
widowni, bo pokoiłem bo
ludzie dotknęli nikt Pana
Damiana Stanisław, czego pewni
nieznic mię ambicha
Bogda dołaż mię gta i dow
cicsto chai nawki wcale
bię dzwonię.

Przymarzam na ich
Zamiędzane krzyż, ałem ni
jimie mię napalnyt w
nawdzia i malnyłtz Jrdan
Ałuć. Jimie dwi jak

zmyśle schodzą by było na
rozmyślaniach pryzpo
dawnych.

Polecam się Państwu
pamięci i proszę jeżeliby to
było mogło o wiadomości kiedy
i jaką drogą Pan Profesor
myśli jechać i czy na Karo
lowe Wary czy na Adwokat
na z Hanjamskie a stamtąd
Rakus tą. Tutaj na Karlsbad
to nie trzeba i wiadomości
to tutaj nikła — Ale jeżeliby
Pan Profesor inaczej podróż
ułożyć chciał to rad uprzedzić
uprzadam się mój Adamus

K 548

15 Dec. 1878. 126

Czwartek

Chwała Boga w nas Pan Bóg! Jest
zdrowia! w mey chorobie dzięku
wdzięczenie do Boga iżby nam Pana
zachował - jak ieszcze pamiętam
za dni zaray w Sycowie dnia, po mey
chorobie, gdzie dozwolono wyjść
byłe w potrzebie Bożej Panie Pana
bym raczył ma ieszcze matkę odwiedzić
która po 3 miesiącach ieszcze dnia
dwanaście do wczoray - Pan
Bóg wróbił. Byłe tu pamiętam chwilę
dwanaście dnia bym Pana o to
Panie poprosił - ów dni wyjeżdża
za granicę Polskę - wróci w nocy
a jutro wieczór ma Pana

Fondation Bodmer

Dr en Médecine — Professeur

de l'Université

Upraszam pokornie aby Pan
Dobosz raczył wziąść te biedne
kobiete do klynitki i to uczynił
nie tylko przez litość ale też
miał wzgląd na moią prozbę
Gdyż ta nieszczęśliwa iest
moią bliską krewną opuszczoną
przez męża i siostr: nieima iak
nie gdzie się podziechnąć Jabłonka
z Gładyszkich
Gdzie uzyskam te łaskę będę
Panu Doboszowi wdzięczna na cały
życie co swiętym Nazwiskiem
oświadczam

Teresa z Jabłonskich Kuszelowa

11 Listopada
Krakow 1844

Monsieur le Docteur

Bodowicz

Szanowny i Łaskawy Kolego!

Pierwsze listy, po odbytej ciężkiej chorobie pisane, tem na wynurzenie wdzięczności Łaskawemu Kolędze nieocenionemu przyjacielowi ludzkości, a w szczególności mojemu; wynurzyć nie. szczelniejsze, które [illegible] mnie ciężkie przypadłości, i które się byli szczęśliwym za pomocą Twoich Życzliwości i przyjaźni. ——

Czwarty dzień Reconvalescencyi mieszę, wolny od gorączki, lecz adhuc deplumatus, et emaciatus, niecnie Dzięki Bogu dolegliwości in Arachneal, jak w dniach krytycznych, o mnie w Desperacyi wyrzucał. dzato. — Ale osłabienie wielkie, zaledwo 2 godziny wygębić extra lectum, zaraz zawrót głowy, i słabość wraz do pościeli; — Apetytu żadnego, tylko Kwasków i smak Potraw Dnyc mnie wabi; — dlat. obawa. i mac przemycić zemia się bierze gorz, dlatego błędu w Diecie niedopuszczę. Soki tylko fructuum horrea Cnayniejsze smakuję. Mnie

pokrzepiają

Teraz omni alterâ die wypisam Electuarium lenitivum, — i pillulas ex Extr. Rhei comp. gdy tylko więcej przechodzić się będę mógł przy stacji do swoiey sclerozy. —

Lecz co mnie najwięcey dręczy, i niępokoi, to Dzieci: — Termin bardzo blizki, a ja z przyczyny choroby bardzo zdalony od rozwiązania będę! — Nie idzie mi o mnie, ale o Dzieci moie. ich przyszłość, która w tey mierze na wid. ka proby i niepewnosc wystawiona, dla tego chorobę moią uważam najwięksyą. Dla Dzieci moich niebezpieczeństwem. — Jakie środki zaradzenia temu? Łaskawe od stawienia się wszystkiego zwłaszcza bądź, oprócz: jeżeli przykrosc, życzliwosc i przyjaźn Szanownego Dziekana odbiedzie

racz

racz przyjąć mój szczery wyrazy
braterskiej, stałej przyjaźni — bądź wiele
razy po dawniejszych wyrazach Panny
Ojczyzny; — gorący wybawcy Reconvalescentowi,
który gościnnie, niema dosyć serdecznie
mieszkał w swych włościach uprzejmie.
zostaję z wyrazami Poważania
zawsze szczerym Twego Dobrodziejstwa

Krzeczyniec
d. 27 kwietnia 1834 r.

Doctissime!

Suus experimenta pulcherrima et summam
venerationem et immortalem memoriam
experimentia discipulus Tuus, cuius dies:
sed annis nonagesimo-octingentesimo-tricentesimo-
vicesimo et tricesimo-quarto, ex quibus pars erat
studium referens, in mea parte tricesima annis
et amplius, suscepit mihi exemplar in adjuvan-
do medicato, et tempore invincibilis medicabilis
mei patrimi fratris et hominis, dulcem tuae-
vamen ultimis vitae momentis.. Hanc prin-
cipia una cum Tua excellenti doctrina in-

dulabunt

Wiedem, ob his diebus annis non vi-
di Januarium, sed eheu tenuo memoria
[illegible] Dimisi Hidin, animadversionis et
cautionis in tradendis redditis, et his ite-
bar si vir cum optato fruar, certa tamen
spe fretus me ipso hoc anno habente mei
observantissimi reverendissimum ut praesens
experimam meos animi affectus, pure meritogue
debitos meo carissimo professori id quo
potissimum quod super decem decadibus amore
animos nobis, postem quemvis unum dentis
mihi esse voluisse ——

Vir praemitis

His praemissis, Juvenes Venerande
Professor et Doctor meam erga
Te animi propensionem, quam usque
ad vitae meae tempora retinebo.

Summa cum cultu et animi
propensione.

Vladislaus Zarkowski

Varsoviae die 20. Octobris
1874. Anno.

Der Buchdruckerei!

Beiliegend sende ich Ihnen mit Vergnügen
das neue mir freundlichst übersandte Journal zu über-
nehmen, mit der Bitte, die Expedition
an obige Adresse durch Zusendung einer ausführlichen
Landeskarte, so weit die Abtheilung
reicht, zu bestätigen, indessen Sie mir
dann eine weitere Lieferung ausgeschlossen
Ihrer Zeitschrift gefällig sind.

Mit aller vorzüglichen Hochachtung
und Ergebenheit
Ihr
Ihnen Collegen

Neuenhain den 1ten October 1829.

Dr Leo

Hr. Hofrath Prof. Dr. Bradowicz.
Universitäts-
Gymnasium
in
Cracau

A 232

22

Warschau den 22 April 1832

138

Hochgeehrter Herr!

Die beschränkten Verhältnisse, welche mir hier: Wissenschaftlichen Hilfsmittel, meine Lage, mangel an Zeit und Ruhe, und der Drang der Umstände derselben um Sonntag meine Abhandlung über die Cholera zu übersenden. Wenn gleich die Berichte der Herren Chalez und Chile angaben, daß Sie von der mir vorgeschlagenen Behandlungsweise Gebrauch machen, Dann günstigen Resultate gehabt, so kann es mir doch nur Freude machen, meine Ansichten und Forschungen der Prüfung meiner so verdienstvollen und gelehrten Collegen zu unterwerfen.

Genehmigen Sie die Versicherung der vorzüglichsten Hochachtung mit welcher ich bin

Ihr: Wohlgeboren

ergebenster Diener

Dr Leo

Herrn Professor

Doctor Brandeis

Wohlgeboren

Professor Dr. Bradbury

Cracau

Kochany Przyjacielu!

Jakkolwiek obowiązkiem się że mieszkasz w Krakowie ani ja piszę do Ciebie i to przez pewną okazyą, abym Ci niezawodnie dać mógł znać, że w obecnej kiedy Cię ledwie przypomnę i sobie zdołasz moją figurę, ja piszę do Ciebie, a to skutkiem że odmowne ci rozstanie się z Tobą w Lesienicu, gdyż mnie odjeżdżającego odprowadził wraz z Dr. Uszera pomocnikiem na Leopoldstadt pod Czarnego Orła zawsze o Tobie panie Tatku, a ogóle nawet i z Kilku osobami przyjacielskimi o Tobie rozmawiałem, wierzyłki Ciebie w tym obowiązku do życia [illegible] odpłacają i Ciebie ogóle nawet za na pałacu, dość więc czy zamiem dochowywać zaręczenia przyjaźni.

Donoszę Ci że mieszkam w Badenie od 5ciu miesięcy i jestem obowiązkach Fizyka Wojewódzkiego, dawniej takiem jestem Urzędnikiem byłem więc kiedyś, bez dla zadowolenia Familii mojej i stosunków przyjaźni z Juvereszem przeniosłem się w to nasze miejsce.

Ja mam żonę, a o Tobie niewiem czy ieszcze zostajesz

w stanie niepewnego kawalerstwa, czyli zamiennéy wolności, proszę Cię raczy mi donieść o tym iak najrychléy o zdrowiu, powodzeniu, swych domowościach &c. &c. — bo oprócz że nigdzie w Krakowie i nas nie pytaią nie więcéy nieznam. — Koniec List na ulecznienie Cię sprowadzający, poleceniu mnie Twéy dalszéy przyiaźni. —

Prawdziwy Twóy Przyiaciel

Jakób Lewandowski
Dr. med. i Chir.

Radom d. 2 Czerwca 1824. —

P. S. Dlatego tak mało piszę że niewiem czyli Ci mile będzie moie bazgranie, do którego zatrzymuie mi dawno ie Twe pamiątkowe charakt Twéy wstawienia kartecki, o któréy zwrot upraszam —

Wielce Szanowny a mnie przez miły Przyjacielu !!!

za najszczególniejszy w moim życiu odbieram moment w którym odebrałem List od Ciebie pod datą 9. b.m. pisany, z niego a twoich listów z życia Twego w momencie rozstania się na przeciwnie kierunku wynikającej nauczyć się niemogę, tymbardziej że Ty na stanowisku pewnym nie z którego skorzystać spodziewać się może, wierzaj mi Drogi Przyjacielu że Twoje Zdanie tyle mnie cieszy ile gdyby mnie jakiego Szczęścia, wart bowiem jestem wszystkiego co może być najpiękniejszego, każdy krok Twój przez tą naszą rzeczy dowiedzi stałości charakteru i wiary okoliczności dowiedzy, sobie że Kraj i ludzie byczyzna mnie nie obchodzi, z tego w krótce okażę się inaczej kochającą; pewien bowiem jestem że z pod Twego oka wyjdą dzieci Tymowie Wyprzedzą, jeżeli tylko będą się starali kochać tak, jak Ty jeszcze wszystkie przebić w Nich dwoje tych cnotliwych Twoich wad.

wstyd mi iest wyznać przed Tobą Kochanowny Mężu, że żal mi
ciebie Zmartwionego przez Mamę, Twój podarek otworzy
mi oczy, bo ja inaczej na powierzchowne a Zadowalniacy rzeczy
iestem w Uroczowaniu: czyż niebędzie by to mi obraz Tobie
Za lekko zawdzięczyć chcieć mozolnicy by obowiązek
Kochanicielski — lecz sądzę że to sędzie iest do wynadgro-
dzenia przez Twoją pomoc, mówię przez Twoją pomoc
gdyż gdzieindziej przez w Krakowie obok Ciebie nie-
mogłem doznawać prawdziwej słodyczy, bo za pewien
że ciałem i duszą iestem przywiązany do Ciebie iako
Jasnowidza do swojego manipulanty, — Jeśli więc
czynię sobie ale ósmy iestem ze wzmocnili wszyst
dziatki Przyiaciół stawy się aby iesli wakacje ielkakoh
wiele Kakowa z swojego Anatomicy, z Dyrektorem
Linią Medycyno Chirurgicznych zatrudnić się niemce: mogła
mi być Konferencacya, co do tego czyżie potrzeba
przy Konkurencyi Pociech mi, a na Twierdzę pra-
wie. — Pan Kwaśniewski Kancelaccista Twój
mi dziś słodki Twój List doręczył, wspaniała

mi
7

że Katedra Oekonomii polityki wakuje, jeżeli więc tak jest, pozwoli mi pomiędzy Konkurentami, i czy ieden inszego zdania w tym względzie, wszak nie jest pod protekcyą Baierem Kapitułą, ani w tey stanie i mam do niego zaufanie, a tym samym ani siebie ani tego nie, ani tamtego zawiodę.—

Żona moja uprzejmie ci za pamięć oprzestanie, i wzajemnie przesyła tobie Jano Elvira.—

Copiam Pracy tych dniach się wykończę.—

Twóy szczery i nigdy niezadrzemiony Konkurent Ci Przyiaciel

Jakób Szwankowski

Dan w Lwowie d. 17go Czerwca 1824.

Odesłałem przy Uprzy Pawińskiey pod Rem 7 R.

Diagnostyka

Dzieje

Czcionny Panie Bronisie

Mohorodzicznie

Jeszcze w miesiącu Październiku pisałem do Ciebie przez odjeżdżającą do Krakowa Panią Orzeszkową Wojewodzinę tutejszego, gdzie zarazem kommunikowałem ci wiadomość mego zdrowia w prośbą, abyś mi na drugą przysłał wiadomość, wziąłeś do Petersburga wyjechali moiwa z pięcio Dobrego zrobić, tak tej całkiem coś teraz wyprawowanie przystał; — nieodebrawszy zaś dotąd żadnej odpowiedzi, mniemam iż albo zapomniał, albo też niemiał czasu zrobić. Jakkolwiek bądź jest, zwracam się jeszcze raz prosząc, abyś mi niechciał odmawiał Twej a zobowiązanej długoletniego przyjaciela. —

W te lato w połowie Lipca mam jechać dla poratowania Zdrowia do Erenbergu i Pirmont, jeżlibyś był w Krakowie podczas za najszczęśliwszego uważałbym się z widzenia Cię. —

Zapewne inż upatrzyłeś sobie jakąś piękność Krakowską? a to bo tejto i czas byłby, — chciej mnie o tem Twoim zawiadomić, bowiem niewiedzący jak mi radość sprawia każda wiadomość o Tobie, a niema tego miesiąca aby ktoś o Tobie różnych cudów Galicyi Dziś nie chciał

w okolicach naszych wieyskich! —

Wyrzucam sobie ia dotąd niemam Dzieci, ieśli tam maią na to iakiś sposób nastręczą mi! —

Fabrycinska z Swéy Taski cały rok zdrowa, kazała Ci się pięknie kłaniać, Gdybym niezwłócznie gdy wrócę, wyprzedził Was o romans iaki, cała ta rozmowa z Kaiden o sobie skończy się tak, że nawet o rumsztyku Swobodzie wspomnieć— spodziewamy się z tąd iakiego wyiazdu— Bóg wie ile Ciebie spodziewam się gdyż iuż na powrót Twój, i proszę się Twemu sercu iako swego szczerego przyiaciela

Vale et me ama.

Jakób Szwandorski

Kadom 14 Maja 1836 r.

Wielmożny Profesorze Dobrodzieju!

Nad spodziewanie moie i życzenia oddalam się z tey krainy w ktorey wiosnę mojego życia przepędziłem, daleko więcey dni miłych iako przykrych w niey licząc; a gdy tu przekonałem się że nawet umiernym dostatku można bydź szczęśliwym i swobodne prowadzić życie, przeto bardzo smutnem było dla mnie to nadspodziewane i nagłe rozłączenie się z Krakowem i tem wszystkiem co mi jeszcze naymilszego na ziemi pozostało ..... i tem smutniejszem że nagłemy do wyiazdu nie mogłem osobiście pożegnać Wielmożnego Profesora Dobrodzieja, lub poprzednio zasięgnąć Jego rady, ktorey zawsze chętnie słuchałem! Posrzedtem za radą i przedstawieniem tych, ktorzy ogół tylko uważaiąc rzeczy, pomyślną dla mnie przyszłość w domu W. Hrabstwa Hermanow Mołochuih przepowiadali. Za poznawszy bliżey osoby maiące mi powierzyć straż nad swoiem zdrowiem nie bytem

tem

tem bardzo skorym w zrokowaniu o szczęśliwey przyszłości, i postanowiłem raczey w Krakowie zostać, chociby nawet dawną metodą, chociaż iuż aż nadto dla mnie przykrą, chlebá szukać wypadło; ale gdy znowu cinyobrot rzeczy wziął, żeby nie mieć sobie nic do zarzucenia na poźniey, zawarłem rocznykontrakt, z zastrzeżeniem oddalenia się bez straty w każdym razie.

Jeżeliby przeto czy teraz, czyli poźniey zdarzyło się dla mnie coś pewniey szczęśliwszego, chociby nawet mniey korzystnego, przypominam się łaskawey pamięci, i tyle krotce doznanym względom Wielmożnego Profesora Dobrodzieja. Znani mi przyiaciele moi z którymi nayblizey żyłem w Krakowie, i obiaśnienia dać potrzebne, i donieść mi mogą o każdey okoliczności mnie dotyczącey.

Nie zatrudniaiąc dłuzey moiem pismem, kończę obok powinnego uszanowania, serdecznem

czcem ucałowaniem Wielmożnego Profesora,
prosząc raz ieszcze nayusilniey, aby imie
moie tam zachować raczył, gdzie za Jego
do zgonu zachowam, i starałem się ciągle
dawać tego rzetelne dowody.
Zostawiam tu kochaną Matkę moię ..... gdy-
by w nieprzewidzianym przypadku słabości po-
trzebowała pomocy, racz Wielmożny Profes-
sor Dobrodzieiu przez pamięć na swego przy-
wiązanego ucznia spieć odnowić iey zatlenku —

Józef Lewicki

Kraków d. 2. Sierpnia
829 —

Szanowny Mężu!

Kto pracował około uszczęśliwienia naszego, Komu winni jesteśmy zabezpieczenie losów naszych, Kto nas uwiłował przerobić i postawić w możności stania się użytecznymi w społeczeństwie ludzkiem, Kto z przymiotami najlepszego Przewodnika potrafił połączyć w sobie cnoty ukochanego Ojca, ten zaprawdę do naszej wdzięczności największe ma prawo! Z tych kilku wyrazów, tuląc Szanowny Mężu pomnać możesz jednego z twoich w niebo pierwszą lepszą, zerwaną się chwytającego porę, aże by mógł Ci objawić swoją wdzięczność, owe ku tobie dążące i życzenia, które licznemi dobrodziejstwy nieustępną na niego wylanemi dłonią, z czystego serca w obieg krwi jego posłałeś. Chwila ustanawiająca przejście z starego w rok nowy, obudzi tysiące życzeń dla Ciebie, a nie jednego to bez prawdziwego rozczulenia pobudzi: — miałżeby mi ja jeden w milczeniu skrywać się wyrzekiem niewdzięczności? ja! który Ci winien jestem wszystko! — Nie... Szanowny Mężu! i jeżeli wyrazów malujących me ku tobie dążeń, wyprzedzić się dam bez wątpienia nie jednemu, w pojęciu i mocy czucia, nikt mię przewyższyć nie potrafi: w niem znajdziesz dla siebie czerstwe zdrowie, najdłuższe życie, prawdziwego szczęścia nie zachwiane podstawy, zgoła: to wszystko, co tylko myśl moja do polepszenia i utrwalenia dobrego bytu Twojego zamierzająca, podsunąć Ci potrafi: — a tak wtedy

dopiero kiedy tęczowemi duś podziarowana uczuciem wdzięczności marzy imaginacya?, zamieni się w rzeczywistość i ucieszy w materyą, bezustannie się w sobie rozpładzającą, wtedy dopiero mówię, i mnie czarownemi wrażeniem Ty najdroższy Panie mój! widzieć zawsze i ciągle na szczęście tego, co się poranowiwa, szczęśliwością nazywa, nie pozostanie nic więcej do życzenia. Daruj Szanowny Mężu! mej śmiałości, iż odważam się wyrwać Ci parę chwil w tak wielkiej cenie u Ciebie będącego czasu, na oczytanie mego pisma; i rad być przekonanym, iż łaskawe przyjęcie tegoż, za nowe dla siebie dobrodziejstwo poczytam.

zostaję z najgłębszem Uszanowaniem

Wdzięczny uczeń

Leszyce d. 29 Grudnia 1839 r.

Lipiński Karol.

Jaśnie Wielmożnemu Im(Panu)

Brodowiczowi

Rektorowi Uniwersytetu Jagellońskiego

Dyrektorowi Kliniki Lekarskiej &c &c &c

JW(Panu) i Dobrodz(ieju)

w Jego własnym

Domu

W Krakowie

Tym Sto

Szanowny Mężu!

Chociaż wiadomość, która w dniu dzisiejszym, dniu Imienin Twoich, powszechnie wdzięcznych i życzliwych Ci Szanownemu Mężu, swoich winna, i mnie z dopełnienia tego tak przyjemnego obowiązku, cieszyć się dozwala. Nie zwyczaj, lecz szczera chęć okazania się chociaż w jakiejś części tym względem Ciebie, czym być powinienem, jest zasadą moich życzeń; które Szanownemu Mężu, racz przyjąć w takiem znaczeniu, w jakiem jej zaszczepiona we mnie Twemu Dobrodziejstwy wdzięczność dyktuje. Aż nadto czuję, i znam niedostatek sił własnych, abym miał zerwać się na opis ofiar i długich szeregów poświęcenia się Twojego, chociaż takowe i dla mnie podejmowane były, bo kto nie żyje dla siebie ale dla drugich, Temu

sprawiedliwy sąd rodaków zaszczyt ten, dla Tego Imienia w zapewnił Karty, i mnie tylko w prostem wypowiedzeniu, niech wolno będzie obok najtkliwszych chęci i życzeń, pewnie zapewnienie niewyczerpanej wdzięczności.—

zostaję z najgłębszem Uszanowaniem

Wdzięczny sługa

Lipiński Karol.

Wrocław d. 19 Marca 1840 r.

Najtaś Kawszy - Dobroczyńco mój!

Za udzielenie mi rad, które niemie wypełniałem i do dziś dnia wypełniam najuniżeńsze składam dzięki. Że tak dawno nie dałem żadnej o sobie wiadomości, pochodziło stąd, że po tygodniowem użyciu jodu (6 gran dziennie) in Dr. Aldh, znacznej doznałem ulgi, bo byłem w stanie podnieść się z łóżka i chodzić - kaszel wilgotnawy, usty się powiększyły, chrypka zmniejszała, lubo dotąd nigdy zupełnie nie ustała - słowem: uważałem się być zdrowszym - co zaś najwięcej mię wstrzymywało od pisania, to jest to, że, wiedząc jak obszerne zatrudnienia dzisiaj w Państwie spoczywają ręce, nie wiele czasu do stracenia Mu zostawujące, nie mogłem się długo odważyć, z mej strony, przyczyniać się do ich powiększania, tem bardziej, że przy coraz lepszem mieniu, nie widziałem tego koniecznej potrzeby. Serwatkę codziennie piję, pijawki na wezłach hemorroidalnych przystawiałem dwa razy, bo dwa razy mi nabrzękły. Lekarz mój ordynaryusz na propozycya jodu szczerze wyznał, że nic nie może powiedzieć ani pro ani contra, twierdząc, że u nich we Francyi użycie jodu, tylko w skrofułach jest znane; - raz jednak nieocenionym dla mnie Dobroczyńcą być przekonanym, że zapytanie to zrobiłem raz a polecenia, które bezwarunkowie odebrałem, drugi raz, żeby dopełnić formy grzeczności; bo dla mnie jest zupełnie obojętną rzeczą czyby on przystał na jod lub nie, a nawet wstrzymałby mię od jego użycia nie potrafił, kiedy tenże przez Pana zaproponowanym mi został. Z resztą na wszystko się zgodzę. Oraz niedawnym czasem przejeżdżający przez Olszyce lekarz nadworny starego Ordynata Zamojskiego takie Francuz, niejaki Pan Giraud, oddał najwięszą słuszność Państwu metodzie, a nawet

Dalej się posunąć, bo zaproponował mi w takich samych dozach i w temże samem vehiculo w pewnych odstępach czasu wizyty jód, ciż verwaltke, utrzymywać i nadal fontikulum na ręce, nadto vesicatorium volaru na prawej stronie klatki piersiowej – jego proporcyi jednak dotąd nie spełniam, bo nic nowego bez wiedzy Pańskiej w ma kuracyą wprowadzać nie chcę. Do zór dla ciągłego prawie zimna i zmiennej pogody, dotąd wyjechać nie mogłem i zapewne mnie nie będę mógł wyjechać w przyszłym ze Dziatyńscy w tym a może przyszłym miesiącu. Do Prus się wynosić mają, jeśli dobra tutejsze w Dzierżawę puszczą od tego St. Jana, a co podobno do skutku przyjść ma niezawodnie. . . W każdym razie bardzo pragnę w tym miesiącu pojechać się do Krakowa, zaprezentować się osobiście i podziękować za udzielone mi rady. Od czterech mniej tygodni zdrowie moje wstecz się cofa – kaszel rano i wieczorami mocniejszy, ból w piersiu prawem trwał przez dni 6 – ból ten za zmianą pozycyi ciała przenosił się z miejsca na miejsce. Najwyraźniej dawało mi się to uczuwać w łóżku, – leżąc na znak czułem za więcej pod łopatką prawą, leżąc na bok lewy (bo dotąd na prawy nie mogę), uczuwać mi się dawał w tymże samym kierunku od przodu – trwało czasu to nowym jakim extravasatem, i może się nie pomyliłem, bo 28 Maja miałem znów Hämoptisis, ale mocniejsze od poprzedzających – utraciłem może do 4 uncyj krwi jasno czerwonej – 2 tyżenki soli kuchennej zdawały się ja zastawiać – Do upływie krwi dolor vagus w piersiach ustał, czasami jednak tkliwie ornamentalne, uczuwa się żaru, jakaś niedogodność w prawem piersiu, więcej mniej mi dokucza, a nigdy zupełnie nie ustaje – gorączka od czterech tygodni trwa continuo remittens – exacerbacye wieczorne wyraźne, nie taka przez powiększenie ogólne ciepła, jak raczej przez zmianę w pulsie przyśpieszonym, pełniejszym, twardszym – solucye codziennie miewam dwie albo trzy po śniadaniu dlatego ciemno nie bratem i nie biorę odpluwanie od owych czterech tygodni obfitsze, żółtawe, w wodzie rozpuszczalne, gatunkowo od niej bliższe, wlekące się, śliskości nawet czuta, po obudze-

nie się rana zapachu niepryjemnego, w ciągu dnia zapach ten czuć się nie daje – emaciatio widoczna – poty przychodzą dość rzadko – zmiana temperatury wyraźny na mój stan zdrowia wpływ wywiera – podczas pogody lepiej mi jest – w dzień, zimno, chociaż się na nie nie narażam, częściej kaszlę, więcej pluję – dolegliwości w płucach wyraźniejszem drapanie in larynge et in trachea, nie da się oznaczyć w czasie, bo nieregularnie przychodzi, dość często nie jednak nadzwyczaj – wtedy chrypka i kaszel mocniejsze, połykanie bolesne, chociaż in fauibus nawet śladu zapalenia nie widać – a choć drapanie i ból ustąpi, vox raucа przecież zostaje – ——

Stan mój obecny: Vox raucа, kaszel dość mocny z bólem w prawem płucu połączony sputa abfite z wtrąceniami wyraźnemi ropy – inspiratio profunda możebna, ale takie ból wywołuje lekki, sibillans – larynx i trachea od dni dwóch bolą – respiratio zwyczajna bez bolu – ktucie lekkie przelotne, uczucie ciężaru w prawem płucu – leżenie na bok cierpiący już nie astmę ale kaszel wzbudza, leżenie znak robi respiratione sonorum, odwrócenie się na bok przeciwny cierpiącej stronie, stanie pede uczucia powyższe przypadłości i czyni oddech częsty, prawie bez żadnych zmian, chyba że nagromadzenie materyi w bronchiach, bez poprzedniego jej wydzielenia, temuby się sprzeciwiało – ascensio scalarum których tu mam kilkanaście do przebycia jak idę na obiad, nie fatyguje mię wyraźnie chociaż na siłach czuję się osłabionym, nie w tym jednak stopniu, żebym chodzić nie mógł – dilatatio et collapsus thoracis przy oddychaniu, ile ja sam dojrzeć mogę, odbywa się jak należy – gorączka jaka wyżej – uderzeń pulsu na minutę w czasie exacerbacyi wieczornej czasem do 90 kilka naliczyć można – w godzinach rannych między 70 kilka a 80 – z reszta wtrąceń pulmonalnych jak powyżej – suppuracya fontikuli nie bardzo obfita – alvus aperta, latium sat crassum, colluvies stercorinea cum nubeculis bez sedymentu – z reszta wszystko w porządku – pożywienia używam najwięcej mlecznego i warzyw nie aromatycznych – nieco drobiu jak szpaczek lub cielęciny. i to w dniach, kiedy jakiejś remisyi ogólnej w cierpieniu płuc doznaję – lekarstw żadnych dziś nie używam – piję tylko w godzinach rannych serwatkę, utrzymuję fontikulum i noszę na trachei Emplastrum Diachyl. cum Tart. stibiato –

Kończę z najgłębszem uszanowaniem i całuję Jchmość rękę i nogi mego najlepszego dobrodziejki

Hebdyce d. 10 Czerwca 1842 r.

wdzięczny sługa
Lipiński Karol

Krasnik 25 Marca 1826

155

№ 829

Wielmożny Jmć Panie Dobrodzieju!

Nayprzod ieszcze iuż raz złożywszy rady W.ci Pana Dobrodz. ktorą w roku 1825 - idąc przez Kraków do Trzcyny - zwroconey y podany byłem do Karlsbad, udaiąc się znowu do Laski Jego, z zaufaniem tak wielkiem łaski tylko w ludzkiey pomocy mieć mogła, abym był zdrowie moie radą wysokiey Nauki swoiey wesprzeć raczył - Niektore mi marby y Cholicznosci ktore mi towarzyszyły y towarzyszą - dla nastepuiące

Mam nateraz lat 38 skończonych - Matka moia cierpiała ciągłe podbrzuszne Słabości przez lat Kilkanascie, ktore przypisywała wstrząśnieniu się po poronieniu go zyła zdrowie lat szesdziesiąt Kilka - Życie był dosyć zdrow - Ja od roku 12go do 20go mojego życia ulegałem iuż przypadkom hypochondryczne wnyz sortem Słabnie ..... wciągu tey choroby oddawałem się znaczeniem pracy umysłowey przy ustawicznem siedzeniu y zbytecznym życiu - zatym nastąpiły tak mocne omdlenia podbrzuszne - iż wmniemaniu mylnym iż to iest wstrząśnienie, mnie cierpiałem się mocno przez lat Kilka pasem, ciasnego do ruchu używania się zwykło - te cierpienia od lat Kilkunastu zamieniły się na inne, ktore teraz dolegaią, to iest mała strawność y wielkie w kiszkach flatulencye - co Kilka lat z gorzi mieszam paroxysm ktory się zwykle zaczyna od mocnego snu, poczym następuią spazmatyczne cudności, gwałtowne wymioty, przy ktorych przez usta przez Kilka godzin przy wielkiem bolu głowy, konczy się zakrztuszeniem do wymiotow podobnym zwyczaiem samey tylko śliny. — cierpiam dosyć długo, bez obwarzenia się strasznemi

exemu

ból głowy, nadzwyczajną ciężkość ręki y nie wiadomy zawrót ciała nie dozpoczy
nam na cyfrze nowiey takich opisanie y definicyą nie mam dość trafnego wyrazu — tak
że w godzinę zaledwie przychodzę do lepszego stanu wesołości — puls mam mocz
ny bardzo drażliwe — takowe wrzenie krwi a nawet zmiana powietrza lub
dziwno mocno mnie uderza co ma znaczny wpływ y na dyspozycyę umysłowe
absolutio nocturna zdarza się co kilka tygodni, po których następuie większa
ociężałość y do dwóch tygodni zmniejszenie apetytu y stronnowa biegunka —
wiatry wkiszkach ustawiczne — to bardzie w kilka godzin śniadanie y obiad zu
żyte — kolory twarzy ozdobiony blade — ciała mam dosyć, ale po wzięciu do
rytości potkarmu lub uzyciu rozgrzewającego natoyu następuie rozwolnie
nie fimbryczne czyli flaccidus Corpore — takie same skutki sprawia
mi nie herbata y herbata dla tego tylko wina w małey ilości używ
nie kiedy mogę — . W takiem to prawie stanie zdrowia byłem kiedy Pan
wąs Pan Hrabia Wp. Pana dobrodz. w roku 827 do Karlsbad którego wód zbyte
czne zażywanie uzycie, co do sił uczyniło mnie słabszym — mogę zbyteczne
uzycie — bo to trzytygodniowym piciu spuściła gradzono mi wody ziemne
Egierskie, których zmiesc potrzebowałem nie mogłem, dla tego powróciwszy
do Karlsbadu drugie trzy tygodnie piłem Neubrun, przeczem na sta
pić wielkie wypróżnienie nastąpiło — pędzenie moczu zwiększyło
ilość z twarzy, lepsza cyrkulacya krwi, czyste odchodzenie wiatrów dro
gą odbytową z skutkiem wody Karlsbadzkiey ziemnie — Obstrukcyą
stolcowych nigdy od lat kilkunastu nie doznaię żadnych ——. powracaiąc
do domu z Karlsbadu miałem czasu widzenia się z W. Panem dobrod
przy którem nadmieniłem, iż wszystko lat słabe, y na rok nowy czas
następny 828 zaczyte ordynowałeś mi wody gorzkie y używanie
wody Egierskiey następnie — takowych wypiłem butelek mniey
więcey 40. a kąpieli wziąłem tylko dwadzieścia a kilka, z tych lat

przeszłoroczne było prawie wciąż zimne y słotne — Skutku tych niepogód
nieumiałem spostrzegać, lecz po wypiciu każdey butelki wody, dozna-
wałem zawsze lekkiey ochoty do lepszego zdrowia i bezpieczniey-
szey nadziei
ści — Lekarze tych okolic radzą mi na następne lato Bardijon
lub Brynice, twierdząc iż nabiorę tam siły i zdrowia, które
brzuszne u Ze cały organizm potrzebuje wzmocnienia — ciało za-
tem odbiję pod dekcyzją W:go Pana Dobrodz — Zdanie Jego będzie
dla mnie wyrocznią, chociażby było y zdrowiu brzemienne: że zdro-
wie moie nie może bydź nigdy w lepszym stanie — pokornieyk
W:y Pan Dobrodz o łaskawey radzie swoiey — o którą go nayuprzey
mniey proszę — zadysponować mi raczysz, gdybym używaiąc tego wo-
dy daleko się od domu: gdyż zatrudnienia domowe, prawie bardzo: ak
tywnie mi zaszłego roku przeszłym; porządek y regularność używa
nia środków Dietetycznych — Skąd W:go Pana Dobrodz wzgląd em
nie odawania się w Athletyczne leczenie dosye sielskie zachowanie;
gdyż wciągu blisko dwóch lat niedużych tylko klasztorny wy
ziłem dla uzbycia się febry —
Zaymuiąc przestrzałam że tak długim listem i niekomodnie
nieh iaśnie Pan wierzyć nie zechce, aby do Dyagnostyki stanu
zdrowia i mocy mogło być potrzebnym odwiedzenia — y tym to
razem mnie W:y Pan Dobrodz ku sobie wstępnie względzie uniewin-
nić raczy. — Kilkodniowey łaskawey odpowiedzi oczekuiąc będzie

Poeten

Jeden wysokiego powazania oraz szczerego y wiernego ijsza nia

Wyr. Pana Dobrodzieja

obowiązkowy y najnizszy sługa

Ks. Lubaczewski

Proboszcz wadowicki

W Niegacie przy

niniu 6ty m lipca

Tysiąc 1841 —

Poczty odprawiona odbiorom

na Stajkow, Spatow, Urzędow

w Krasniku —

Wielmożny Kochanku
Dobrodzieju

Pamiętna pomoc którą dałeś mi
mnie odrazu daje mi prawo prosić
cię abyś mnie jutro odwiedził
dostałem pomroka chorobą —
z wielkim żalem
oczekuję
Twego
Tadeusza Kościuszki

Na dworze jest Kraków

D. 21 Marca

Wielmożny . Mości Dobrodzieju!

Wiecząc e nieustannie licznych zatrudnieniach W^ci W^ci Pana Dobrzy, czuie to iż nie za nadto pozwalam sobie tym moim; tez pewnaą zaperne przez W^ci Pana Dobrą troskliwość Zgromadzenia o zdrowie naszej Cebrej. Matki, upewnić którąśmy w. Nim pożyli, będą Tomaczem mey wdzięczności i przebaczenie. Jego używaią; tym więcej iż najszczegolniey przegne; tuba w niedostatecznych wyrazach moich, złożyć. Mu dzięki z najczulszą wdzięcznością połączone za poratowanie tak mocne zdrowie J. M. Panny. Cieni Dobrą: a tym przywroceniu nam spokoj naszej utraconej. — Niech będą dzięki Bogu i staraniu W^ci Pana Dobrą; dwia lepiej na zdrowiu i siłach znajduje się J. M. Panna. Cieni Dobrą. — Ciągle iednie używa zaleconą przez Niego lemoniadę, która Jey dobry skutek robi, kaszel przytłoczy tarcza rzadka, i zdaie się że to dobrze, iż z rzetnym odejściem flegmy; te raz upraszamy sobie W^ci Pana Dobrą: o decyzja Jego względem kąpieli; czyli ma brać teraz i kiedy ma je zacząć. — Dzieci moie rozpoczęte raz W^ci Pan. Dobrą: nieopuszczać i

chcieć

i chcieć poznać ciężkiey w kroiącej potrzebie zdrowia naszey kochanej. Matki mogli mieć śmiałość udać się do Niego. —
Raymund także WW Pan Dobrey przysłał mi siostrę Czaykowską cierpiącą artrytycznie stawy w rękach, której bystre zaskoczyło zapalenie konjekt i prostych ścięgien i skutek jey robiło; ból jednak nieznacznie ustąpił się, zniszczone w prawey ręce która ją ściśnie co kilku tygodni boli, mocne ma łamanie, mocniejsze jeszcze jak w lewey, na którą od 9miu Miesięcy cierpi, te cierpienie najbardziey jest w nocy i w nocy znacznie więcey jak w dzień. — Radzono jey teraz przystanąć pijawki; ale się obawiamy, gdyż to często w takiem cierpieniu złe skutki sprowadza; a śmiemy się i dla tey Siostry, która pokłada nadzieję w Nim, upraszać o Jego radę dla niey. — Polecaiąc się łaskawey pamięci WW Pana Dobrey, mam zaszczyt nowy raz Mu ze WW Panny Żoni Dobrey całego zgromadzenia i od siebie najgłębsze uszanowanie i wdzięczność z którą zostaię

WW Pana Dobrodzieia

Dn. 28. Marca 836
Staniątki

nayniższa sługa
S. Lazarewska
z. M. S. C. B.
Infirmarka

Vevey le 17 Fevr 1824

Mon cher Collegue!

Pour pouvoir guérir les maladies il faut avant tout, leur nature? — Les singulieres symptômes qui accompagnent mon état, mériteront peut être votre attention et vous présenteront des apperçus nouveaux. — Ce serait ce que pour cette satisfaction daignez de tems en tems me venir voir. Vous obligerez infiniment votre Attaché Collegue et devoué serviteur

J. Lestiboudois

Je garantis que Mr. L. Prouvé ne se formalisera nullement d'autant que j'ai dit Vous que quoi je m'étois d'abord adressé, et que ne vous trouvant pas à la maison, le pressant besoin de prendre un remède m'a fait accepter le premier secours. —

160

A Monsieur
Monsieur le Professeur
Brodowitz.

cher
lui.

Dn. 24 Lut. 1824

Przyjaciele moi P. Szaster, Morawski, Fiałkowski życzą sobie mieć Pana mego na obradzie jutro w chatki południowey, — ieli tam czas będzie Pana spodziewam — Tow.

Jan Lelewel

A Monsieur
Mons.r le Medecin
J.C Broderick

O Kiunisku Pan wspaniały zmarł Listu Kochanie Siostry Byłe
poszedł Powinszowawszy się o Jego tak gwałtownym
i niebezpiecznym chorobie, poczyszczeni mnie bardzo
niespokojnym i troskliwym poczuwałam, bo czuję że
obawiać Kiego w milczeniu byłabym w stanie niemi
takiego zaniedbania, ale Wszystkiego tak Kochanie wyszło,
chociaż niepewny, gorąco i za wszystko dobry i zdrowy,
wiadomy aby Wkrótce Ojca w niebezpieczeństwie
takie pomiędzy byłe bezpieczeństwo — Powinszowawszy się
ze Panem wyjechałam do Pałacowej Skały w tych dniach
zamieszkałam się Co prędzej by być tak gorącym zabrzymać
się do Swoich tak Czwartku tak Kochanie niemiałam
wczasu w Szczekocinie, wiele chcę mówić się z Panem

od P. Kamieński, Die 3a Maja

Powinszy uczciwe Oświecenia mi życzam, by pozwolenie mi
poradzenia którymi z wierzchu, wszystkie Cnoty
Siebie przyjąć tu mały skoki mowy wieziemasu, mieszy
czemu skoki spełnione gry będzie przy pomnienia te
które łączy zapisanie wyższego Szanowania i wyższe
szy wieziemasu.

Josephine

Simonia de Wilhelm
1826

Bibl. Jag.